

Indice tematic

A

- aari** 237
- abază** 224, 237, 326, 332
- abhază** (abkhază) 224, 237, 323
- ablaut** 141, 168
- absolutiv** 94, 95, 96, 270, ~-acuzativ 168, ~-ergativ 94
- accent** 59, 86, 87, 88, 178, 179, 204, 251, 258, 293, ~ de intensitate 87, 141, ~ de înălțime 87, 88, ~ muzical 153, ~ tonic 86, 87
- accentuat** 68, 86, 96, 97, ne~ 87, 117
- acuzativ** 56, 72, 90, 94, 95, 96, 99, 142, 168, 204, 255, ne~ 142
- acuzativitate** 96
- Adam Y-cromozomic** 16
- adecvare** 28, 31, 34
- adîghei** 224, 237, 273, 317, 332
- ADN** 16, 176, 377, 378, 381, 382, 385, 386
- afar** 170, 171, 237, 253, 322
- afix** 49, 58, 59, 77, 86, 88, 89, 90, 139, 141, 168, 179, 195, 204, 205, 211, 250, 273, 291, 293, 315
- afrasiană** 166, 172
- afrikaans** 116, 163, 227, 238, 287, 317, 329, 335
- afro-asiatică** 39, 89, 94, 121, 122, 123, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 209, 213, 224, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 245, 252, 253, 255, 256, 260, 265, 267, 273, 283, 285, 289, 302, 304, 309, 310, 339, 341, 345, 347, 351
- afrocentrism** 208, 209, 217
- Agent** 56, 94, 96, 201
- aglutinant** 49, 50, 55, 58, 59, 61, 62, 72, 73, 74, 77, 80, 86, 88, 89, 90, 91, 139, 168, 174, 176, 177, 179, 188, 195, 203, 222, 224, 232, 237, 238, 241, 242, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 255, 256, 259, 263, 264, 266, 268, 269, 272, 273, 277, 279, 283, 284, 285, 287, 290, 291, 292, 293, 295, 301, 302, 306, 307, 310, 311, 312, 313, 314, 315
- aglutinare** 50, 60, 63, 89, 178, 251, 315
- ainu** 119, 122, 178, 180, 182, 184, 186, 192, 225, 238, 242, 326, 347
- ajagbe** 238, 318
- akan** 212, 238, 323
- akkadiană** (asiro-babiloniană) 109, 169, 170, 172, 238, 240, 243, 256, 268, 306
- albaneză** 117, 118, 144, 145, 149, 153, 156, 159, 238, 247, 253, 254, 270, 310, 317, 327, 333
- alfabet** 18, 254, 260, 268, 303, 307, ~ arab 248, ~ aramaic 260, ~ armean 153, ~ bengali 300, ~ birman 274, ~ brahmi 309, ~ chirilic 164, 251, 260, 266, 298, 299, 303, ~ copt 260, 266, ~ dactilologic 280, ~ ebraic 260, ~ etrusc 260, 263, ~ fenician 239, ~ georgian 264, ~ glagolitic 164, 248, 266, ~ gotic 260, 266, 280, 281, ~ grecesc 153, 164, 253, 260, 263, 280, ~ latin 153, 251, 260, 263, 268, 271, 274, 283, 298, 300, 303, 308, 311, 313, ~ mon 192, ~ n'ko 254, ~ ogamic 271, ~ oriya 300, ~ pahlevi 241, ~ primitiv 148, ~ runic 162, ~ santali 300, ~ special 21, ~ turc unificat 311, ~e dravidiene 174, ~ul „Africa” 243, 269, 285, *alfabeto unificado* 241

- aleută** 97, 116, 218, 219
altai 182, 239, 317, 332
altaic(ă) 93, 119, 120, 121, 122, 123, 139, 141, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 184, 185, 186, 226, 238, 239, 242, 244, 247, 248, 251, 252, 253, 264, 269, 272, 273, 274, 275, 277, 283, 308, 310, 311, 312, 314, 342, 351, 362, proto~ 176, 177, 181
alteritate 33, 34, 40, 41, 47, 65, 99, 126, 127, 131, 356
alternanță 77, 88, 89, ~ consonantică 89, 139, 178, 201, ~ fonetică 58, 59, 101, ~ morfologică 141, ~ vocalică 68, 89, 139, 141, 168, 220
amerindă 219
amerindiană 18, 44, 58, 61, 62, 77, 88, 90, 91, 93, 94, 115, 116, 120, 121, 122, 123, 139, 201, 204, 218, 219, 220, 222, 223, 226, 227, 228, 239, 241, 242, 250, 252, 253, 259, 266, 268, 275, 277, 285, 287, 288, 289, 293, 295, 302, 305, 309, 314, 315, 324, 347, 351, 352,
amharică 170, 239, 322
analitic(ă) 29, 49, 55, 56, 58, 59, 61, 62, 63, 68, 69, 77, 85, 88, 90, 101, 102, 114, 117, 143, 190, 195, 238, 239, 241, 245, 251, 257, 258, 292, 308, 313
analitism 52, 112,
analiza discursului 25, 100, 361
analiză 20, 46, 49, 52, 58, 76, 84, 139, ~ funcțională 33, ~ lingvistică 135, ~ pe text 72, ~ structurală 26
anatoliană 144, 268, 280, 281
andamaneză 203
animat 99, 178, 285, 289, 306
antipasiv 56, 307
apașă 218, 239, 334
aq'wa 140
arabă 21, 51, 52, 58, 62, 77, 87, 97, 109, 110, 111, 112, 115, 116, 124, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 210, 227, 228, 231, 237, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 254, 255, 256, 263, 265, 267, 268, 270, 273, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 283, 285, 286, 288, 291, 292, 295, 296, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 317, 318, 320, 321, 322, 325, 326, 327, 328, 330, 331, 332, 334, 336, 338, 339, 344, 345, 347
aragoneză 239, 289, 305
aramaică (aramaică) 109, 111, 169, 170, 240, 255, 256, 260, 292, 334
araucană (mapudungun, mapuche) 220, 241, 318, 320
arheologie 15, 119, 140, 176
arian(ă) 136, 152, 290, 295, 296, 303, 312
ario-europeană 138
armeană (hayeren) 55, 111, 116, 137, 142, 144, 145, 148, 149, 153, 154, 164, 239, 241, 297, 309, 318, 320, 323, 325, 329, 334, 337
armonie vocalică 86, 138, 139, 141, 176, 177, 178, 179, 210, 213, 238, 239, 241, 242, 244, 248, 250, 251, 252, 255, 256, 269, 274, 277, 280, 282, 283, 284, 286, 287, 290, 301, 304, 308, 310, 311, 313, 314, 315
articol 58, 68, 72, 90, 101, 117, 118, 128, 178, 201, 237, 239, 247, 264, 283
ārya 151
asiriană 170, 238, 241
aspect 63, 165, 187, 204, 205, 250, 299, opoziție de ~ 169, 299
assameză 152, 241, 325
atenuat 62, 96, 97
australiană 111, 121, 122, 123, 194, 203, 204, 205, 206, 258, 290, 293, 342, 351
austrică 97, 121, 123, 190, 191, 192, 194
austro-asiatică 121, 122, 123, 181, 184, 189, 191, 192, 286, 300, 313, 340, 342, 347

austroneziană (malayo-polineziană) 39, 121, 123, 184, 187, 189, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 200, 205, 228, 243, 244, 246, 249, 250, 251, 260, 265, 267, 268, 269, 270, 273, 274, 276, 282, 283, 284, 286, 287, 290, 291, 293, 295, 299, 306, 307, 308, 309, 311, 313, 339, 340, 341, 352

austro-tai 122, 123, 189

autonomie 30, 91, 114

auxiliar 58, 59, 88, 90, 98, 118, 155, 205, 212, 243

avar 224, 241, 321, 332

avară asiatică 182

avestică 111, 152, 241, 292, 312

awadhi 242, 329

aymara 220, 221, 223, 242, 319, 320, 331

aynu 238, 242

azeră / azerbaidjană 181, 242, 318, 321, 323, 325, 332, 336,

aztecă (nahua) 221, 223, 242, 268, 351

B

babiloniană 170, 238, 243

badaga 175, 243

bagheli 243

balî (balineză) 197, 243, 273, 325

baltică 135, 142, 144, 145, 148, 164, 239, 280, 281, 295, 346

baluchi (beluciană) 152, 243, 247

bambara 208, 210, 212, 243, 304, 319, 327

bangala 243

bariba (baatonum) 243, 318

bască (euskeră, euskară) 42, 49, 88, 89, 93, 95, 96, 97, 110, 122, 220, 224, 225, 226, 244, 248, 264, 269, 305, 323, 334, 347, ~ modernă 225, ~ unificată 111, 244, ~ veche 244

başkiră 244, 318, 332

batak 197, 244, 325

bemba 245, 338

bengali (bangla) 142, 152, 174, 241, 245, 285, 300, 318, 325, 339

berberă (tamazight, rifain) 96, 167, 169, 170, 172, 209, 214, 245, 273, 310, 317, 328, 332, iudeo~ 170

bhili 245

bihari (bhojpuri, maithili) 152, 245, 325, 329

bielorusă (belarusă) 165, 245, 318, 337

bikol 246

birmană (birmaneză, myanmasa) 88, 187, 188, 190, 205, 206, 246, 255, 274, 277, 278, 279, 285, 286, 288, 290, 307, 308, 314, 329

bodo 187, 188, 246, 325

bislama (bişlamar) 43, 227, 246, 309, 337

bosniacă (sîrbo-croată) 107, 165, 246, 253, 303, 319, 327

boşimană (san) 16, 97, 209, 215, 247, 275, 299

brahui 175, 247, 330

bretonă (brezhoneg) 42, 146, 161, 247, 252, 323

bulgară 55, 117, 118, 146, 165, 182, 247, 248, 272, 282, 303, 319, 337, 344, 345

bundeli 152, 248

burgundă 162

buriat(ă) 183, 248, 319, 332

buruşaschi 122, 248

C

cadraj 98, ~ satelitar 98, ~ verbal 98

caló 116

cantoneză (yue) 87, 188, 249, 251

caroliniană 198, 249, 328

cartveliană 119

caşubă 165, 249, 331

catalană 29, 42, 105, 112, 115, 145, 147, 154, 155, 158, 160, 239, 249, 269, 280, 317, 323, 334

caucaziană 122, 123, 192, 206, 218, 224, 237, 244, 248, 264, 268, 270, 273, 279, 280, 306, 311, ~ de nord 122, 218, 220, 224, 237, 241, 249, ~ de sud 122, 224

cauzativ 99, 210, 222, 304

- caz(ual)** 64, 65, 66, 67, 68, 77, 89, 90, 91, 94, 95, 96, 101, 131, 141, 142, 143, 165, 168, 174, 177, 178, 201, 204, 210, 222, 247, 271, 299, 306, 307
- cebuano** (sebuana) 196, 197, 249, 322
- cecena** 224, 249, 320, 321, 332
- cehă** 77, 146, 165, 250, 304, 320, 344, 345, ceho-slovacă 165
- celtiberă** 161
- celtică** 92, 97, 135, 136, 138, 141, 142, 144, 146, 148, 161, 162, 241, 247, 252, 258, 261, 263, 271, 284, 301, 309, 346, ~ continentală 161, ~ estică 161, ~ insulară 161, 271
- centum** 120, 162, 268, 270, 313
- chamorro** 196, 198, 250, 323, 328
- cherokee** 250, 334
- chewa/chichewa** (nyanja) 250, 327, 338
- cheyenne** 250
- chhattisgarhi** 250
- chineză** 49, 57, 58, 61, 77, 86, 87, 88, 92, 97, 98, 103, 109, 111, 113, 187, 188, 189, 190, 191, 197, 231, 249, 251, 252, 305, 308, 310, 313, 315, 320, 325, 327, 333, 335, 337, 339, 344, 347
- chino-tibetană** (sino-tibetană) 39, 97, 122, 123, 187, 189, 190, 191, 192, 195, 218, 220, 246, 249, 251, 255, 274, 277, 278, 279, 285, 288, 307, 308, 314, 339, 341, 347, 351
- chokwe** (cokwe) 251, 317
- chuuk** (truk, r(o)uk) 251, 328
- ciadică** 167, 171, 209
- ciukotă** 119, 251, 320, 332
- ciukoto-kamceatkiană** 119, 121, 122, 123, 225, 251, 352
- ciuvașă** 182, 251, 320, 332
- civilizație** 17, 40, 51, 116, 117, 140, 141, 149, 161, 171, 203, 209, 214, 295, ~ matriarhală 15, ~a kurganelor 141
- clasă** 72, 116, 210, 345, ~ convențională 72, ~ de forme 91, ~ genealogică 55, ~ nominală 91, 187, 201, 203, 204, 210, 211, 212, 213, 255, 304, ~ semantică 187, ~e de cuvinte 63, 204, ~e de limbi 49, 55, 58, 72, 74, ~e de lucruri 47
- clasificare** 12, 15, 19, 20, 21, 39, 44, 49, 50, 53, 54, 57, 58, 59, 70, 71, 72, 73, 75, 87, 88, 90, 91, 93, 96, 98, 100, 106, 116, 122, 123, 124, 125, 132, 149, 158, 159, 165, 167, 169, 170, 172, 179, 186, 187, 188, 190, 192, 193, 196, 197, 198, 200, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 216, 217, 219, 220, 222, 230, 231, 237, 360, 361, 362, ~ actanțială, ~ genealogică 12, 13, 16, 20, 21, 49, 50, 52, 57, 59, 115, 116, 119, 121, 167, 179, 184, 207, 210, 211, 212, 237, ~ genetică 219, ~ geografică 12, 103, 116, 196, 237, ~ morfologică 20, 50, 52, 57, 58, 88, 91, 101, 130, ~ polifiletică 225, ~ sociolingvistică 12, 21, 39, 103, 105, 114, ~ structurală 50, ~ textuală 99, 100, ~ tipologică 12, 16, 20, 21, 42, 49, 50, 52, 55, 57, 59, 63, 76, 86, 99, 101, 237, ~ a universalilor 99, ~a zecimală universală (CZU) 345
- clasificator** 189, 195, ~ specificativ 187
- clie** 209, 214, 215, 217, 247, 275, 306, 314, ~ alveolar 315, ~ apical 299, ~ bilateral 215, ~ cerebral 275, ~ consonantic 267, 314, ~ dental 275, 299, 314, 315, ~ egresiv 247, ~ ingresiv 247, ~ labial 215, 275, ~ lateral 275, 299, 314, ~ palatal 314, consoană~ 247, 267
- clitic** 91, 118, 238, ~e pronominale 91
- coda** 86, 87
- coerență** 12, 13, 14, 35, 36, 54, 64, 66, 78, 93, 101, ~ funcțională 66, 74, 75, 82
- comparație** 32, 50, 54, 56, 57, 64, 65, 66, 70, 71, 125, 137, 138, 147, 150, 156, 157, 162, 176, ~ genealogică 21, ~ tipologică 21, 51, 156, grade de ~ 101, 117

- congo-sahariană** 121
congruență 28, 34
conjugare 42, 137, 187, 243
conlang 230, 231
consoană 86, 87, 120, 137, 139, 168, 177, 178, 195, 200, 201, 204, 213, 214, 215, 220, 224, 239, 267, 275, 293, 295, 299, 307, 309, 311, 314, ~ clic 247, 267, ~ ejectivă 314, ~ emfatică 168, ~ faringală 309, ~ finală 188, ~ geminată 178, ~ implozivă 314, ~ inițială 87, ~ lichidă 275, ~ oclisivă 137, ~ palatalizată 120, ~ prenazalizată 213, ~ scurtă 87
consonantic 56, 86, 168, 177, 178, 192, 209, 222, 224, 237, 243, 259, 292, alternanță ~ă 88, 89, 139, 178, 201, clic ~ 267, 314, grup ~ 188, 195, 201, 213, mutație ~ă 88, 137, 247, 302, nucleu ~ 87
consonantism 138, 141
contact lingvistic 12, 19, 20, 51, 112, 113, 115, 117, 124, 132, 163, 164, 176, 182-183, 199, 209, 223, 228, 229, 239, 253, 271, 279, 297, 359, 360, 361, 363
control 99, 231
coptă 111, 168, 170, 209, 214, 217, 252, 256, 260, 266, 288
corectitudine 28, 34
coreeană 119, 122, 177, 178, 180, 184, 195, 226, 252, 272, 321, 339
cornică 161, 252, 317, 331
corsicană (corsū) 252, 323
creativitate 33, 34, 35, 36, 47, 65, 99, 126, 127, 131, 356
cree 116, 252, 320, 334
creolă 13, 39, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 123, 125, 134, 217, 226, 227, 228, 229, 283, 342, ~ afrikaans 227, ~ arabă 227, 283, 345, ~ asameză 227, ~ engleză 114, 200, 226, 227, 246, 257, 259, 309, 317, 318, 321, 323, 324, 325, 326, 329, 330, 331, 333, 335, 336, 337, 338, ~ franceză 113, 114, 115, 227, 228, 229, 253, 262, 300, 322, 323, 324, 328, 331, 332, 333, ~ germană 227, ~ haitiană 228, 229, 253, ~ hindi 227, ~ iberică 227, ~ (ki)kongo 277, ~ kongo 227, ~ malaeză 115, 227, ~ miskito 329, ~ ngbandi 227, 300, 320, ~ olandeză 114, 227, 335, ~ portugheză 113, 114, 115, 227, 291, 294, 320, 324, 335, 336, ~ rama 329, ~ romanică 113, 115, 226, 227, 291, ~ spaniolă 114, 227, 228, 250, 291, 305, 324, ~ swahili 227, ~ tetun 227
criteriu 44, 49, 50, 52, 75, 104, 106, 159, 167, 214, ~ antropologic 220, ~ conceptual 63, ~ de vitalitate a limbii 44, ~ etnic 214, ~ filogenetic 167, ~ fonologic 20, ~ fono-prozodic 86, ~ genealogic 20, ~ genetic 220, ~ geografic 116, 165, 220, ~ istoric 59, 220, ~ lexical 20, ~ morfologic 88, ~ morfo-sintactic 93, ~ rasial 214, ~ semantico-textual 98, ~ semantic 212, ~ sintactic 20, 91, ~ sociolingvistic 103, 104, 105, ~ structural 104, ~ tipologic 20, 49, 50, 59, 72, 73, 75, 86
croată (sîrbo-croată) 104, 165, 253, 303, 318, 321, 333, 344
crozom Y 16, 219
cumană 181, 253, 264, 308
cunoaștere 11, 31, 51, 151, 152, 157, 230, 346, 355, ~ clar-confuză 31, ~ distinct-adekvată (teoretică) 31, ~ distinct-inadekvată 31, ~ elocutională 34, ~ expresivă 34, ~ extralingvistică 30, 37, ~ idiomatică 34, 35, 37, 45, 354, ~ lingvistică 34, ~ tehnică 31, 34, ~a limbajului 28, 29, ~a lucrurilor 29, ~a realității 30
cușitică 116, 167, 169, 170, 171, 209, 214, 237, 253, 304
cuvînt 12, 51, 54, 59, 63, 67, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 99, 112, 115, 116, 135, 138, 140, 141, 142, 147, 148, 149, 167, 174, 176, 177, 178, 181, 187, 189, 194, 201, 202, 204, 205,

207, 215, 222, 223, 230, 231, 232, 239, 246, 247, 253, 257, 266, 268, 269, 270, 272, 275, 280, 283, 291, 293, 295, 297, 298, 313, 348, 351, ~ autonom 91, ~ categorial 204, ~ flexibil 142, ~ gramatical 79, ~ indo-european 138, ~-propoziție 90, 311, familie de cuvinte 173, formarea cuvintelor 64-65, 101, 134, 189, grup de cuvinte 79, ordinea cuvintelor 53, 63, 77, 78, 78-79, 80, radicalul ~ului 168, rădăcina ~ului 59, structura ~ului 51, 71

D

dacă 113, 149, 253, daco-latin 113, daco-moesiană 154, geto-dacă 151, 253, traco-dacă 149, 150, 156, 253, 298

daic 121, 123, 189, 192

dakota 253, 334

dalmată 149, 154, 155, 253, 254

daneză 98, 104, 145, 162, 254, 263, 288, 321, 322, 323, 344, 345

dăsa 151, 152

declinare 92, 93, 118, 307

dene-caucaziană 121, 122, 192, 218, 219, 220

derivare 53, 178, 212, indice de ~ 63

desemnare 28, 34, 99, hermeneutica ~ării 99

determinant 155, 178, 187, ~ congruent de relație 57, 128, ~ definit 91, ~ indefinit 91, topica determinat-~ 70, 71

determinat 83, 155, 178, topica ~-determinant 70, 71

determinare 25, 37, 71, 83, 90, 99, 126, 298, ~ externă (sintagmatică) 37, 65, 66, 71, 75, 83, 85, 101, ~ internă (paradigmatică) 37, 65, 66, 71, 75, 83, 85, 101

diacronic 36, 37, 59, 70, 75, tipologie ~ă 52

diacronie 26, 27, 29, 35, 36, 38, 57, 66, 67, 69, 70, 76, 127, 138, 355,

379, 383, 387, 391, ~a normei 66, ~a sistemului 66

diafazic 27, 29, 34, varietate ~ă (stilistică) 34, 228

dialect 13, 19, 20, 29, 34, 38, 39, 42, 62, 88, 103, 104, 105, 107, 111, 113, 114, 115, 117, 120, 126, 135, 139, 142, 147, 150, 153, 154, 156, 160, 162, 163, 164, 165, 170, 178, 180, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 197, 204, 206, 222, 224, 237-315 *passim*, 319, 321, 323, 327, 328, 329, 331, 334, 335, 345, ~ intermediar 20, ~ primar 105, ~ secundar 105, ~ terțiar 105, distincția limbă-~ 39, 103, 104, 126, sub~ 188, 323

dialectologie 35, 38, 104, 126

diastratic 27, 29, 34, 258, varietate ~ă (socioculturală) 34, 258

diatopic 27, 29, 34, 258, varietate ~ă (în spațiu) 34, 258, 304

discurs 21, 28, 34, 36, 43, 79, 99, 100, 283, 358, ~ repetat 27, 29, 65, 131, analiza ~ului 25, 100, 361

discursiv 195, tipologie ~ă 99, 100, tradiție ~ă 40, 47, 130

distincție 35, 36, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 65, 69, 71, 75, 79, 84, 96, 103, 106, 120, 133, 141, 142, 178, 195, 204, 205, 222, 267, 289, 306, ~ limbă-dialect 39, 103, 104, 126

diula (dyula, jula) 212, 254, 320

divehi (maldiviană) 254, 303, 327

diversitate 43, 47, 70, 73, 74, 81, 82, 125, 195, 200, 202, 263, 377, 380, ~ babelică 39, 380, ~ culturală 39, 43, 46, 47, 380, 384, ~ dialectală 289, ~ genealogică 207, ~ lingvistică 15, 39, 43, 44, 45, 46, 47, 116, 124, 129, 131, 200, 380, 381, ~ tipologică 187, 207, 210, 220, ~a limbilor 20, 30, 31, 39, 40, 41, 45, 53, 58, 124, 129, 224, 358, 379, bio~ 43, 46, 47, 380, 383

DoBeS, Proiectul ~ 215

dogri 255, 325; v. și *pahari*

dogon 212, 255, 327

dravidiană 50, 89, 97, 119, 121, 122, 123, 138, 174, 175, 226, 243, 247, 248, 256, 266, 274, 283, 303, 307, 308, 310, 330, 340, 342, 347, 351, elamo~ 123, 226
durată vocalică 88, 259
dyirbal 95, 204, 255, 291
dzongkha (bhutani) 255, 318

E

ebraică 58, 62, 96, 97, 115, 135, 167, 169, 170, 173, 240, 255, 256, 260, 269, 272, 294, 347, ~ biblică 111, 255, 256, 347, ~ medievală 256, 347, ~ mishnică (rabinică) 256, 347, neo~ (~ modernă, ivrit) 170, 239, 256, 326, 330, 347, proto~ 255, 260
egipteană 167, 168, 170, 252, 256, ~ antică 170, 214, 252, 256, ~ clasică 109, ~ coptă 214, 256, ~ domotică 256, ~ faraonică 208, ~ medie 256, ~ neagră (negro~) 209, ~ tîrzie 256, ~ veche 167, 208, 209, 256, ~o-nubiană 209, teoria negro~ 209
elamită 97, 119, 226, 256
elamo-dravidiană 123, 226
enérgeia 25, 28, 33, 67, 128
eneț 180, 256, ~ de pădure 180, 256, ~ de tundră 180, 256
engleză 18, 19, 21, 43, 49, 55, 58, 62, 77, 86, 88, 90, 93, 97, 98, 105, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 142, 145, 151, 163, 174, 200, 226, 227, 231, 232, 246, 256, 257, 259, 268, 270, 277, 291, 298, 301, 309, 313, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, ~ americană 257, 258, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 344, 345, 346, ~ britanică 257, 258, ~ medie 257, 258, 346, ~ modernă 257, 258, ~ simplificată 233, ~ veche 163, 257, 258, 263, 301, 346, *basic English* 231, 257, 259
eniseică 122, 192, 206, 218, 225, 248, 275, 352, dené~ 218, 225

ergativ 94, 95, 96, construcție ~ă 95, 139, 178, desinență ~ă 96, limbă ~ă 56, 72, 94, 95, 96, 142, 192, 202, 204, 224, 237, 241, 244, 248, 249, 251, 255, 264, 266, 268, 270, 273, 279, 295, 306, 307, 308, 309, 311, 315, limbă ~-acuzativă 204, sintaxă ~ă 95, tip ~ 56, 95, tip absolutiv~ 94
ergativitate 94, 95, 96, 125, 128, 191, 244, 285, ~ scindată 204, *split-ergativity* 125, 255
érgon 28, 35, 67, 94, 128
eschimosă (inupiak, inuktitut, inuit, groenlandeză) 95, 97, 98, 107, 218, 219, 223, 244, 252, 259, 266, 271, 273, 315, 320, 321, 323
eschimo-aleută 119, 121, 122, 123, 218, 219, 226, 259, 266, 271, 273, 315, 347, 352
esperanto 109, 115, 231, 232, 233, 259, 269
estonă (estoniană) 177, 178, 179, 180, 259, 322, 344, 345
Ethnologue 18, 39, 115, 166, 170, 171, 174, 181, 182, 183, 188, 191, 193, 196, 200, 201, 210, 213, 216, 224, 225, 226, 315, 325, 330, 339, 341, 342, 359, 363
etruscă 119, 226, 244, 259, 260, 263, 279, 290, 312, 313
eurasiamică 121
eurasiatică 119, 121, 122, 128, 149, 175, 219, 225
eurolang 232
Eva mitochondrială 16
ewe 61, 88, 212, 228, 259, 323, 336
expresie perifrastică 65, 79

F

faroeză, feroeză (faeroysk) 162, 260, 321, 322
feniciană 153, 169, 170, 239, 255, 260, 266
fijiană 196, 198, 260, 322
filipino (pilipino) 197, 198, 260, 270, 307, 313, 322

- filozofie a limbajului** 12, 25, 29, 38, 40, 41, 53, 127, 194, 355
- finic** 120, 177, 178, 179, 259, 274, 279, 281, 313, balto~ 177
- fino-ugric/ugro-finic** 50, 89, 94, 138, 139, 179, 225, 259, 260, 261, 274, 277, 279, 281, 283, 284, 290, 312, 313, proto-fino-ugrică 176
- finlandeză** (suomi) 87, 93, 98, 178, 179, 180, 260, 261, 274, 279, 295, 323, 326, 332, 334, 344, 345
- flamandă** v. *neerlandeză*
- flexiune** 53, 55, 58, 63, 68, 89, 90, 141, 178, 299, ~ analitică 102, ~ cazuală 68, 165, 271, ~ indo-europeană 139, ~ internă 68, 77, 168, ~ mixtă 101, ~ nominală 165, 271, ~ sintetică 102, ~ verbală 55, 68, 92, 93, 174, 210, limbi cu ~ 57, 58, limbi fără ~ 55, 57, 187, 189, 243, reducerea ~ii 66
- fongbe** 261, 318
- fonogramă** 256
- fonologie** 35, 75, 156, 158, 159
- formă** 12, 21, 30, 33, 37, 40, 41, 42, 43, 53, 54, 67, 71, 75, 80, 82, 84, 89, 91, 100, 112, 116, 138, 190, 203, 223, 230, 257, 259, 261, 281, 282, 288, 343, 345, 354, 359, ~ analitică 69, ~ a culturii 33, 37, 39, 40, 43, ~ caracteristică a limbilor 53, 82, 83, ~ cazuală 65, 68, ~ centrifugă 98, ~ centripetă 98, ~ de vorbire 140, ~ dialectală 270, 278, 283, 287, ~ exemplară 105, ~ expresivă 33, ~ flexionară 101, ~ gramaticală 136, 204, 245, ~ istorică a limbii 33, 34, 39, 42, 104, ~ lexicală 77, 90, 138, ~ literară 283, ~ neregulată 142, ~ nominală 64, 67, 68, 201, ~ pronominală 205, 220, ~ sintetică 69, 84, ~ sintopică 105, ~ verbală 64, 68, 79, 91, 113, 117, 201, 205, 276, 299, 305
- formosană** 187, 194, 196, 197, proto~ 196
- franceză** 19, 21, 29, 38, 42, 43, 47, 49, 55, 58, 59, 62, 73, 77, 79, 88, 90, 91, 93, 97, 98, 99, 107, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 127, 136, 143, 145, 147, 148, 149, 151, 154, 155, 160, 227, 228, 231, 244, 253, 261, 262, 263, 264, 270, 277, 280, 283, 289, 291, 296, 298, 300, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 331, 332, 333, 335, 336, 337, 338, 339, 344, 345, 346, 356, 361, ~ comună 36, ~ medie 262, ~ modernă 64, 65, 66, 101, 112, 262, ~ pariziană 66, ~ veche 143, 261, 346, creolă ~ 113, 114, 115, 227, 228, 229, 253, 262, 300, 322, 323, 324, 328, 331, 332, 333, dialect francez 262, 313, pidgin cu bază ~ 226, 228
- franică** 262
- franco-provensală** 262, 289
- frază** 64, 67, 77, 78, 79, 93, 95, 189, 201, 231
- frazeologie** 65, 117, 131
- frigiană** 149, traco~ 148, 149, 309, traco-iliro~ 149
- friulană** 147, 262, 296, 326
- frizonă** (frysk) 107, 145, 163, 263, 323, 330, ~ veche 263, anglo~ 257, 301
- fula** (fulani, fulfulde, pular; fr.: peul) 88, 167, 207, 211, 212, 214, 216, 263, 323, 324, 327, 328, 329,
- funcție** 45, 63, 64, 66, 67, 68, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 82, 83, 96, 107, 112, 133, 195, 203, 228, 290, ~ externă 66, 67, 69, 71, 75, 83, 85, 101, ~ gramaticală 67, ~ internă 66, 67, 69, 71, 75, 83, 85, 101, ~ nerelațională 64, 65, 83, ~ opozitivă 29, ~ relațională 64, 65, 66, 83, ~ semantică 75, ~ simptomatică 71, ~ sintactică 91-92, 94, 300, ~ sintagmatică 79, tip de ~ 64, 80
- funcțional** 36, 37, 64, 66, 73, 74, 75, 76, 79, 93, 134, 190, analiză ~ă 33, categorie ~ă 35, 361, coerență ~ă 66, 74, 82, limbă ~ă 29, 34, 35, 36, 64, lingvistică ~ă 77, 133, non~ 36,

- opozitie ~ă 25, 64, 80, sintaxă ~ 128, sistem ~ 25, 29, 35, 79, trăsătură ~ă 66
- fuziune** 50, 59, 89, 116, 269, ~ neregulată 60, ~ parțială 63, ~ regulată 60, ~ totală 63, indice de ~ 91
- G**
- galeză** (cymraeq) 93, 146, 161, 263, 331, 336
- galică** (gaulois) 261, 263, ~ cisalpină 161, ~ transalpină 161
- galiciană** (galego, gallego) 263, 294, 334
- galo-romanice** 154, 155, 249, 262, 289, 296, 297, 313
- ganda** (luganda) 263, 337
- găgăuză** 181, 185, 264, 328, 337
- gen** (gramatical) 53, 64, 65, 66, 67, 68, 77, 83, 90, 91, 101, 142, 155, 168, 174, 176, 177, 178, 195, 201, 204, 208, 210, 222, 243, 255, 264, 269, 275, 283, 289, 299, 304, 306, ~ literar 100, ~ natural 141, 177
- georgiană** (gruzină, kartuli) 49, 89, 95, 224, 237, 244, 264, 323, 357, iudeo~ 224
- gepidă** 162
- germană** 18, 21, 30, 40, 49, 58, 79, 83, 86, 90, 93, 97, 98, 100, 103, 107, 109, 110, 126, 135, 137, 138, 145, 162, 163, 164, 168, 227, 228, 231, 250, 259, 263, 264, 265, 269, 270, 293, 295, 296, 313, 318, 321, 322, 323, 326, 327, 329, 334, 337, 339, 344, 345, 346, iudeo~ 269, 272
- germanică** 50, 55, 66, 70, 71, 97, 98, 125, 136, 137, 138, 139, 141, 145, 148, 150, 151, 157, 161, 162, 163, 164, 232, 238, 251, 254, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 269, 271, 280, 281, 287, 288, 301, 305, 306, 309, 339, 346, proto~ 144, 162, 163, 295
- gheză** (etiopiană veche, ge'ez) 111, 169, 170, 237, 239, 253, 265, 289, 302, 309,
- ghiliak** 122, 225
- gilbertină** (te taetae ni Kiribati) 198, 265, 326
- glosematică** 25, 64
- Glottolog** 210, 363
- gondi** 175, 266
- gotică** 136, 137, 162, 260, 264, 266, 280, 281
- grad** 59, ~ de comparație 101, 117, ~ de deschidere 168, 192, ~ de flectivitate 90, ~ de fuziune 59, ~ de înrudire 351, ~ de normare 105, ~ de sinteză 59, ~ de vitalitate 342
- gramaticalizare** 52
- gramatică** 30, 31, 32, 35, 68, 71, 94, 115, 116, 118, 129, 131, 134, 137, 150, 154, 156, 158, 160, 166, 174, 191, 231, 232, 242, 251, 262, 281, 288, 300, 346, 355, 357, ~ comparată 18, 137, 138, 150, 151, 160, 174, 175, 180, 185, 198, 300, ~ contrastivă 70, 72, ~ generativ-transformațională 92, ~ istorică 35, ~ transfrastică 100, ~ universală 34, 92, 134
- greacă** 42, 49, 57, 62, 77, 90, 97, 112, 115, 117, 135, 136, 137, 145, 153, 209, 238, 240, 241, 248, 264, 266, 272, 279, 282, 295, 296, 298, 303, 310, 320, 323, 337, 344, 345, 346, ~ atică 111, ~ bizantină (medie) 111, 153, 266, 297, 346, ~ *dhimotiki* 153, 266, 323, ~ ionică 111, ~ *katharevusa* 153, 266, ~ koiné 111, 153, 266, 282, 346, ~ miceniană 153, 266, ~ modernă (neogreacă) 153, 266, 323, 346, ~ veche 58, 83, 87, 109, 142, 143, 153, 241, 266, 281, 282, 346, proto~ 144, 153, 266
- groenlandeză** 97, 107, 219, 259, 266, 271, 273, 321, 323
- guaraní** 92, 94, 223, 266, 318, 319, 330

gujarati 152, 245, 267, 278, 325
gun (gungbe) 267, 318
gusii 267, 326

H

haryanvi 267
hadza (hatsa) 209, 215, 225, 267, 299
hausa 92, 169, 171, 226, 267, 329
hawaiană 86, 196, 198, 267, 293, 334
herero (otjiherero) 268, 329
hermeneutică 99, ~ a desemnării 99, ~ a semnificației 99, ~ a sensului 99, 101, 126, 355, 356
hindi (v. și hindi-urdu) 110, 111, 146, 152, 153, 174, 203, 227, 231, 242, 243, 245, 248, 250, 267, 268, 274, 282, 285, 325, 335, 339, 340, 344, 346, ~ fijiană 322
hindi-urdu (hindustani) 142, 143, 152, 153, 268, 312, 322, 335, 340
hiri motu 200, 227, 228, 268, 286, 330
hitită 77, 148, 151, 268, 309
hmong-mien (miao-yao) 121, 123, 188, 189, 190, 191, 192, 324, 337, 342, 351, proto-~ 190
homo, ~ *erectus* 16, 140, ~ *habilis* 140, ~ *sapiens* 16, ~ *sapiens sapiens* 140
hopi 268
huastecă 268
hună 182
hurită 268

I

iakută (sakha tyla) 182, 269, 325, 332
ibanag 269
iberă 226, 244, 269, celt-~ 161
ibero-caucaziană 142, 224, 244, 264
ibero-romanian 154, 155, 239, 249, 294, 305, 358
ideogramă 242, 256, 269, 292
ideolimbă 230
idiș (iudeo-germană) 269, 272, 318, 326, 330, 334, 337
ido 269
igbo (ibo) 212, 228, 269, 324, 329
ignota 230

iliră 145, 149, 270
ilocană 197, 270, 322
ilonggo (llonggo, hiligaynon) 197, 270, 322
indice 63, ~ de aglutinare 63, ~ de componere 63, ~ de derivare 63, ~ de fuziune 91, ~ de sinteză 63, 91
indo-europeană 39, 71, 92, 119, 121, 122, 128, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 148, 149, 150, 151, 152, 156, 160, 161, 162, 164, 166, 177, 179, 187, 191, 238, 239, 241, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 257, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 276, 278, 280, 281, 282, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 303, 304, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 313, 339, 340, 341, 351, 362, ~ comună 138, 139, 140, 164, cultură indo-europeană 18, 139, 140, 149, 150, 151, 163, dialect indo-european 139, 150, 164, flexiune ~ 139, limbă/limbi ~ 18, 42, 50, 55, 57, 58, 59, 71, 77, 87, 88, 89, 90, 94, 95, 97, 117, 119, 120, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 148, 149, 150, 153, 154, 160, 164, 178, 182, 224, 239, 244, 253, 268, 279, 346, instituție ~ 135, 149, lingvistică ~ 18, 149, 150, 151, 156, patrie ~ 120, 141, 148, pre-~ 15, 174, 244, proto-~ 120, 138, 139, 141, 148, 149, 150, 151, 163, 241, 281, ramură ~ 148, 164, rădăcină ~ 142, tipologie ~ 241
indo-germanică 136, 137, 138, 139, 150, 151
indo-hitită 121, 122, 123, 148
indo-iraniană 93, 94, 146, 151, 164, 182, 205, 239, 241, 242, 243, 245, 248, 250, 254, 255, 267, 268, 274, 276, 278, 282, 284, 285, 288, 290,

291, 292, 295, 300, 303, 307, 309, 312, 339, 340, 346, proto~ 144

indoneziană (*bahasa Indonesia*) (v. și malaeză) 93, 194, 195, 196, 197, 198, 232, 270, 273, 282, 283, 306, 325, 339, 340

indo-pacifcă 121, 122, 123, 199, 200, 206, 207, 347, oceanico~ 199, 290, 291, 298

infinitiv 101, 113, 115, 117, 118, 247

ingușă 224, 270, 325, 332

integralism lingvistic 12, 14, 15, 16, 25, 28, 32, 37, 56, 64, 65, 71, 72, 74, 75, 79, 80, 82, 99, 101, 126, 130, 131, 133, 155, 355, 360, 362

interlingua 231, 232, 270, 288

interslava (slovianski) 232

inuktitut 218, 252, 259, 271, 320

inupiak 219, 259, 271, 315

ipoteză 16, 123, 148, 180, 199, 208, 218, 219, ~a Kurgan 15, 141, 148, ~a Sapir-Whorf 46

irlandeză 146, 161, 258, 271, 301, 326, 331, 344, 345

islandeză 49, 90, 145, 162, 260, 271, 326, saga ~ 100

istoricitate 33, 40, 41, 114

istorie 15, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 45, 50, 52, 136, 137, 159, 171, 224, 230, 237, 283, 285, 307, 355, ~ lingvistică 33, 37, 85, 131, 159, 357, 358, 360, 361, 363, ~a limbii 19, 33, 34, 35, 50, 55, 82, 117, 132, 139, 147, 150, 157, 158, 173, 232, 237, 240, 257, 294, 355, 360, ~a limbii literare 19, 237, ~a normelor 82, ~a sistemelor 82, primatul ~i 36, proto~ 120

italiană 18, 19, 21, 36, 38, 55, 68, 79, 93, 97, 98, 104, 105, 107, 110, 111, 112, 115, 145, 147, 148, 149, 154, 155, 157, 160, 228, 231, 233, 270, 271, 272, 280, 283, 296, 298, 301, 321, 322, 323, 326, 328, 333, 334, 337, 340, 344, 345, 346

italo-romanice 154, 155, 253, 262, 271, 296, 297, 300

ithkuil 231

iudeo-spaniolă (ladino, judesmo/djudezmo) 115, 117, 149, 269, 272, 305, 326

izomorfiism 63

J

japoneză (nihongo) 19, 21, 71, 77, 87, 88, 89, 93, 97, 119, 122, 133, 177, 178, 180, 181, 184, 185, 195, 226, 250, 252, 265, 272, 290, 323, 326, 330, 339, 347

javaneză (*bahasa Jawa*) 92, 195, 196, 197, 273, 274, 282, 325, 335, 339, ~ veche (kawi) 194, 270, 273, 274-275, ~ medie (javanezo-balineză) 273, ~ modernă 273

K

kabardină 273, 326, 336, ~o-cercheză 332

kabye (kabiye, kabre) 273, 336

kabile 169, 170, 245, 273, 317

kalenjin 211, 273, 287, 326

kalaallisut 266, 273, 323

kalanga (ikalanga) 273, 319, 338

kalmikă 183, 273, 326, 332

kamba 273, 326

kanembu 273, 274

kannauji 274

kannada 174, 175, 243, 274, 278, 283, 307, 310, 325

kanuri 210, 211, 274, 329

karakalpak 181, 274, 326, 337

kareliană (careliană) 179, 274, 326, 332

karen(ă) 187, 188, 189, 191, 274, 329, 335

kartveliană 119, 121, 122, 224, 264, 342, 351

kașmiriană (kashmiri) 274, 325, 330

kawi (javaneză veche) 194, 270, 273, 274-275

kazahă 89, 181, 275, 326, 332, 337

kekchi 275

ket 192, 275

khazar 182
khmer (kampuchiană, cambodgiană) 61, 92, 189, 193, 275, 290, 319, 335, 337
khoe (khoikhoi, nama, hotentotă) 97, 167, 209, 215, 216, 217, 247, 275, 329
khoisan 121, 122, 123, 167, 209, 214, 215, 216, 217, 218, 267, 275, 299, 342, 347, 351, proto~ 215
khovar (chitrali) 276, 330, 335
kibushi (shibushi) 276
(ki)kongo 227, 228, 276, 277, 317, 321
kikuyu (gikuyu) 273, 276, 326
kiluba (luba-katanga) 276
kimbundu (mbundu) 277, 317
kinyarwanda 277
kiranti 188, 277, 329
kirundi (rundi) 277, 319
kituba (monokutuba) 227, 277
kîpceak 181
kîrgîză 181, 277, 326, 335
klingoniană 233, 277
koine 105, 106, 111, 153, 154, 266, 282, 346, ~ dialektos 111
komi 178, 179, 277, 278, 326, 332
konkani 152, 278
kordofaniană 121, 209, 211, 212, 213
kpelle 212, 278, 324, 327
kuanyama 278, 287, 317
kurdă 110, 152, 278, 325, 334, 336
kusunda 199, 205, 207, 225, 226
kutchi 278

L

ladakhi 278
ladino 117, 149, 272, 326
lahu 279
lak 224, 279, 321, 332
langue 28, 64, 81
laotiană (lao) 189, 279, 290, 327
laponă (sami, saama) 99, 179, 180, 279, 323, 329, 334
latină 19, 42, 49, 57, 58, 62, 70, 71, 77, 83, 84, 87, 90, 96, 97, 100, 109, 117, 118, 135, 136, 137, 142, 143,

144, 145, 147, 150, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 209, 228, 232, 239, 257, 261, 263, 265, 266, 269, 270, 279, 290, 293, 295, 297, 298, 303, 337, 346, ~ arhaică 279, 346, ~ clasică 101, 156, 279, 280, 346, ~ dunăreană 157, 297, ~ ecleziastică 111, 279, ~ literară arhaică 279, ~ medievală 164, 279, 303, 346, ~ post-clasică 279, ~ scolastică 279, ~ tîrzie 74, 80, 126, ~ vulgară (populară) 65, 74, 80, 82, 83, 126, 280, 300, 305, 346, daco~ 113, greco~ 194, neo~ 279, 300, 337, 346, scriere ~ 237-315 *passim*
letonă 145, 164, 280, 327, 344, 345
legea mutației consonantice (legea lui Grimm) 137
lexicografie 35
lezghină 280, 321, 332
liciană 148
lidiană 148, 280
limbaj 15, 17, 21, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 47, 51, 57, 64, 79, 99, 107, 108, 125, 126, 127, 129, 137, 140, 171, 172, 215, 220, 231, 354, 355, 356, 357, 359, 361, 363, ~ comun 103, ~ mimico-gestual 280, ~ primar 29, 71, 133, ~ul semnelor 280, filozofie a ~ului 12, 25, 29, 38, 40, 41, 53, 127, 194, 355, lingvistica ~ului 21, 25, meta~ 29, 71, 133, 356, teoria ~ului 25, 31, 38, 126, 127, 354, 355
limbă *passim*, ~ aborigenă 106, 142, 202, 203, 204, 205, 318, ~ accentuală 86, 87, 238, 247, 250, 253, 257, 264, 268, 279, 280, 281, 282, 283, 287, 289, 293, 299, 303, 304, 307, 308, 311, ~ activă (duală) 94, ~ acuzativă 56, 72, 94, 95, 96, 142, 255, ~ aglutinantă 49, 58, 59, 61, 62, 72, 74, 77, 80, 86, 88, 89, 90, 91, 168, 177, 179, 188, 203, 222, 224, 232, 237, 238, 241, 242, 244-252, 255, 256, 259, 263, 264, 266, 268, 269, 272,

273, 277, 279, 283, 284, 285, 287, 290, 291, 292, 293, 295, 301, 302, 306, 307, 310, 311, 312, 313, 314, 315, ~ analitică 56, 58, 59, 61, 62, 63, 68, 69, 77, 85, 88, 90, 101, 102, 114, 143, 190, 195, 238, 239, 241, 245, 251, 257, 258, 292, 308, 313, ~ artificială 13, 19, 20, 39, 109, 114, 123, 230, 231, 232, 233, 259, 269, 270, 272, 277, 288, 289, 295, 313, 347, ~ asigmatică 154, ~ atonală 187, ~ autohtonă 106, 113, 205, 253, 269, ~ auxiliară 231, 232, 259, 270, 347, ~ bază 113, 140, ~ clasică 109, 170, 306, 308, ~ comună 34, 42, 90, 104, 105, 106, 111, 135, 137, 138, 140, 151, 153, 162, 164, 169, 176, 195, 207, 208, 209, 232, 239, 248, 249, 266, 271, 303, 351, ~ comunitară 106, ~ construită 20, 109, 230, 232, 259, 288, ~ creolă 13, 39, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 123, 125, 134, 217, 226, 227, 228, 229, 283, 342, ~ cu flexiune 57, 58, 77, 101, ~ de bază 115, ~ de lucru 109, 344, 345, ~ endocentrică 98, ~ endogenă 106, ~ ergativ-acuzativă 204, ~ ergativă 56, 72, 94, 95, 96, 142, 192, 202, 204, 224, 237, 241, 244, 248, 249, 251, 255, 264, 266, 268, 270, 273, 279, 295, 306, 307, 308, 309, 311, 315, ~ exemplară 34, 42, 105, ~ exocentrică 98, ~ exogenă 106, ~ exotica 13, 21, 49, 58, ~ fără flexiune 55, 57, 187, 189, 243, ~ flexionară 42, 49, 55, 58, 59, 77, 80, 88, 89, 90, 91, 101, 139, 168, 213, 224, 237-315 *passim*, ~ funcțională 27, 29, 34, 35, 36, 64, ~ fuzională 58, 89, 91, ~ imigrantă 106, ~ incorporantă 49, 58, 59, 72, 74, 80, 88, 90, 241, 251, ~ indigenă 43, 105, 106, 110, 112, 114, 219, 220, 222, 223, 224, 242, 285, ~ internațională 18, 20, 100, 109, 115, 223, 231, 232, 238, 240, 257, 259, 261, 262, 342, 347, ~ istorică 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 56, 73, 74, 76, 77, 100, 104, 105, 114, 126, 348, ~ izolantă 49, 58, 59, 61, 72, 73, 74, 77, 80, 88, 89, 90, 187, 189, 195, 238, 245, 246, 251, 267, 275, 284, 308, 310, 313, 315, ~ izolată 13, 39, 46, 55, 61, 101, 119, 120, 123, 139, 153, 171, 180, 181, 182, 184, 203, 205, 215, 216, 221, 222, 224, 225, 226, 238, 241, 244, 247, 248, 252, 255, 256, 267, 268, 269, 272, 275, 283, 292, 293, 299, 306, 309, 339, ~ în pericol (periclitată) 17, 18, 43, 44, 45, 46, 184, 196, 247, 285, 295, 301, ~ lexificatoare 115, 228, ~ literară 19, 51, 111, 113, 116, 156, 163, 170, 171, 172, 173, 174, 192, 228, 239, 243, 244, 245, 248, 249, 250, 252, 257, 258, 259, 261, 265, 272, 274, 279, 281, 283, 293, 294, 298, 299, 305, 308, 311, 346, ~ liturgică 111, 148, 170, 239, 240, 252, 256, 265, 290, 300, 303, 309, ~ majoritară 106, 107, 108, ~ mamă 120, 121, 138, 140, 147, 196, 208, 209, 215, 351, ~ maternă 106, 108, 109, 112, 114, 135, 165, 188, ~ minoritară 46, 106, 107, 110, 133, 251, 296, ~ mixtă 19, 20, 39, 106, 111, 113, 116, 170, 184, 229, 242, 250, 258, 269, 272, 283, 345, ~ morică (moraică) 87, 265, 272, 284, ~ naturală 13, 109, 149, 230, 231, 232, 289, 362, ~ națională 42, 106, 107, 110, 113, 165, 174, 189, 200, 228, 237-315 *passim*, 317-338 *passim*, 342, ~ neclasificată 39, 123, 175, 213, 222, 224, 225, ~ neolatina 97, 154, 160, 279, 300, ~ oficială 42, 43, 44, 106, 107, 109, 110, 113, 153, 167, 170, 174, 184, 188, 193, 198, 200, 222, 227, 228, 232, 237-315 *passim*, 317-338 *passim*, 344, 345, ~ periclitată 17, 18, 43, 45, ~ pidgin 13, 39, 111, 112, 113, 114, 115, 123, 200, 217, 226,

- 227, 228, 229, 246, 257, 259, 268, 280, 286, 309, 324, 330, 334, 337, ~ polisintetică 58, 59, 61, 62, 63, 73, 77, 88, 90, 204, 205, 239, 241, 242, 244, 250, 252, 259, 264, 266, 273, 285, 287, 289, 315, ~ pro-DROP 55, 56, ~ regională 105, 106, 107, 110, 111, 165, 190, 228, 237-315 *passim*, 317-338 *passim*, ~ secundă 106, 108, 109, 135, ~ sigmatică 154, ~ silabică 86, 87, 242, 249, 254, 261, 271, 272, 289, 296, 297, 300, 303, 305, 313, ~ simbolizantă 59, 61, 62, ~ sintetică 55, 56, 58, 59, 61, 62, 63, 68, 69, 85, 88, 90, 101, 102, 114, 143, 164, 241, 245, 257, 258, 283, 295, ~ standard 34, 105, 106, 111, 114, 174, 178, 188, 189, 239, 246, 249, 251, 260, 307, 308, 327, 346, 347, ~ străină 104, 109, ~ tonală 87, 88, 141, 167, 187, 190, 192, 201, 209-212, 237-239, 243, 245, 246, 249, 250, 251, 254, 255, 259, 263, 267, 269, 273, 275, 277, 279-282, 284, 285, 287, 288, 291, 295, 299, 300, 304, 307-309, 313-315, ~ transfrontalieră 110, ~ vehiculară 106, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 222, 254, 263, 280, 281, 306, 309, ~ vernaculară (locală) 106, 108, 110, 111, 238, 253, 269, 284, 337, arhitectura ~ii 27, distincția ~ dialect 39, 103, 104, 126, lingvistica ~ilor 12, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26, 28, 29, 30, 34, 41, 51, 65, 99, 100, 124, 206, 209, 212, 226, structura ~ii 27, proto~ 51, 105, 138, 140, 176, 253, 268
- limburgheză** 280, dialect flamand limburghez 88
- lingala** (ngala) 280, 321
- lingua franca** 106, 109, 112, 115, 202, 210, 245, 251, 268, 280, 281, 285, 286, 293, 295, 299, 304
- lingvistică** 12, 15, 17, 20, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 37, 38, 41, 53, 55, 57, 65, 69, 80, 103, 119, 125, 159, 226, 345, 351, 354, 355, 357, 360, 361, 362, ~ areală 116, ~ balcanică 117, 133, ~ comparată 15, 20, 46, 124, 129, 132, 134, 140, 149, 160, 165, 166, 172, 173, 186, 190, 193, 198, 199, 207, 210, 216, 266, 362, ~ comparativ-istorică 49, 51, 57, 150, 217, 223, ~ descriptivă 34, ~ funcțională 77, 133, ~ generală 15, 17, 19, 20, 21, 25, 26, 28, 29, 37, 38, 51, 55, 57, 62, 63, 65, 76, 86, 88, 90, 106, 114, 115, 124, 126, 127, 130, 134, 140, 159, 166, 187, 226, 353, 355, 356, 358, 359, 362, 363, ~ indo-europeană 18, ~ integrală 12, 14, 15, 16, 25, 28, 32, 37, 56, 64, 65, 71, 79, 80, 99, 131, 133, 155, 354, 355, 360, ~ istorică 33, 34, 46, 208, ~ romanică 18, 19, 158, 159, ~ structuralistă/structurală 25, 29, 32, 56, ~ științifică 57, ~ teoretică 359, ~ tipologică 46, ~ tradițională 50, 222, ~a limbajului 21, 25, 34, ~a limbii (a limbilor) 12, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26, 28, 29, 30, 34, 41, 51, 65, 99, 100, 124, 206, 209, 212, 226, ~ a normei 32, ~a textului/discursului 21, 25, 26, 28, 34, 99, 100, 101, 126, 355, 356, 357, ~ a vorbirii 25, 30, 34, 41, 99
- lituaniană** 88, 137, 140, 145, 164, 280, 281, 327, 344, 345
- livonă** (liv) 179, 281
- loglan** 231, 232, 233
- logocentrism** 40, 47
- logogramă** 256, 285
- logos** 12, 17, 40, 118, ~ intersubiectiv 40
- lomavren** 116
- luhya** 281, 326
- luo** (dholuo) 211, 281, 326, 337
- luviană** 148
- luvită** 281
- luxemburgheză** 281, 327, 345

M

maasai (maa) 171, 211, 282, 326

- macedoneană** 117, 146, 153, 165, 248, 282, 327
- macendoneană veche** (helenică, antică) 153, 165, 248, 266, 282
- madureză** 197, 282, 325
- magahi** 282
- maghiară** 77, 86, 88, 89, 93, 177, 178, 179, 180, 185, 283, 298, 318, 331, 333, 334, 337, 344, 345, 347
- makua** 283, 328
- malaeză** 57, 194, 196, 197, 198, 226, 227, 270, 283, 286, 308, 319, 320, 321, 327, 333, 335, 340, *bahasa Malaysia* 283; v. și *bahasa Indonesia* (malaeză indoneziană)
- malayalam** 174, 175, 283, 325
- malayo-polineziană** (austroneziană) 39, 121, 123, 184, 187, 189, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 200, 205, 228, 243, 244, 246, 249, 250, 251, 260, 265, 267, 268, 269, 270, 273, 274, 276, 282, 283, 284, 286, 287, 290, 291, 293, 295, 299, 306, 307, 308, 309, 311, 313, 339, 340, 341, 352, proto ~ 196
- malgașă** 93, 194, 196, 197, 198, 276, 283, 327, 328
- malteză** 115, 116, 170, 280, 283, 328, 344, 345
- mancio-tungus** 89, 183
- manciuriană** (manchu, mandju) 182, 184, 283, 310, 314
- maninka** (mandinka, malinké) 212, 284, 323, 324, 333
- mansi** (vogulă) 179, 284, 324, 332
- manx** (manx gaelic, gaelg, gailck) 161, 284, 328, 331
- maori** 88, 196, 198, 284, 321, 330
- marathi** 152, 284, 325, 339
- marcare** 52, 68, 92, 95, 96, 101
- marcă** 94, 205, ~ actanțială 56, ~ de plural 178, ~ formală 63, ~ gramaticală 59, 204, 205, ~ morfologică 204, 205
- marchiziană** 284
- mari** (ceremîșă) 179, 284, 328, 332
- marshalleză** (ebon) 198, 284, 328
- marwari** 285
- materialitate** 33
- maya** 95, 223, 268, 275, 285, 295, 318, 323, 351, ~ clasică 109, ~ yucateco 328, proto~ 285
- mehri** 169, 170, 285
- meitei** (manipuri) 188, 285, 325
- mende** 212, 285, 333
- meroitică** 209
- meru** 286
- metalimbaj** 29, 71, 133, 356
- metalingvistic** 232, plan ~ 42,
- metodă** 18, 26, 69, 73, 74, 101, 158, ~ comparativă 208, 214, 217, 228, 249, 356, 360, 362, ~ comparativ-istorică 49, 51, 52, 55, 136, 137, ~ de formare a cuvintelor 189, ~ statistică 63, ~a glotocronologiei 351, ~a reconstrucției 138
- miao-yao** (hmong-mien) 121, 123, 188, 189, 190, 191, 192, 324, 337, 342, 351, proto~ 190
- minangkabau** 197, 286, 325
- mitochondrial** 16, 219, ADN ~ 16, 123, *Eva* ~ă 16
- mon** 192, 193, 286, ~-khmer 187, 188, 189, 191, 192, 193, 275, 286, 313, 340
- mongolă** 98, 177, 183, 186, 283, 286, 310, 311, 314, 320, 328, ~ clasică 177
- mongolic** 51, 89, 177, 178, 180, 182, 183, 185, 186, 248, 252, 273, 286, proto~ă 176, 177
- mongură** 183
- mon-khmer** 187, 188, 189, 191, 192, 193, 275, 286, 313, 340
- monogeneză** 120, 140, 220
- mordvină** 179, 286, 328
- moră** 86, 87, limbă ~ică 87, 265, 284, tipologie ~ică 272
- morfem** 59, 63, 79, 88, 89, 90, 91, 95, 178, 187, 231, ~ de număr 78, ~ de persoană 78, ~ de timp 78, ~ gramatical 89, ~ lexical 89, ~ liber 58

morfologie 20, 59, 64, 85, 101, 153, 154, 158, 159, 160, 191, 192, 195, 205, 243, ~ comparată 166, ~a cuvîntului 204, ~a grupului nominal 213, ~ a verbului 118, 201, 248, morfosintaxă 75, 114, 166

morfologic 54, 58, 77, 91, 95, 117, 139, 141, 184, 194, 195, 255, 288, 356, afix ~ 58, alternanță ~ă 141, caz ~ 204, clasificare ~ă 20, 50, 52, 57, 58, 88, 91, 101, 130, criteriu ~ 88, marcă ~ 204, 205, nivel ~ 49, 79, 176, 213, 260, prefix ~ 58, reduplicare ~ă 286, sufix ~ 58, structură ~ă 116, tip ~ 51, 52, 59, 63, tipologie ~ă 176, valoare ~ă 209, 314

motu 226, 228, 268, 286, 330

mozarabă (romandalusi) 239, 286

munda 189, 191, 192, 193, 206, 300

muntenegreană (sîrbo-croată) 165, 303, 329

mutație consonantică 88, 137, 247, 302

N

na-dené 61, 122, 123, 192, 218, 219, 225, 226, 352, ~ athapascană 218

nahuatl 92, 109, 220, 223, 224, 328

nandi 287

nauruană 198, 287

navajo 47, 218, 239, 287, 334

na'vi 233

ndebele 287, 317, 338, ~ de Transvaal 287, 317, ~ de Zimbabwe 287, 338

ndonga 278, 287

neerlandeză (olandeză, flamandă) 86, 88, 103, 107, 114, 135, 145, 163, 227, 238, 247, 265, 280, 287, 291, 318, 319, 321, 323, 330, 333, 335, 344, 345, 346

negro-africană 94, 97, 113, 116, 207, 208, 209, 213, 216, 217, 220, 227, 259, 261, 263, 267, 276, 280, 283

nenet 180, 287, 329, 332

nepaleză (nepali) 152, 288, 325, 329, kurukh ~ 175

newari (nepal bhasa) 288, 329

ngangela (gangela, nyemba) 288, 317

nigero-congoleză 39, 61, 89, 121, 209, 211, 212, 213, 238, 243, 245, 250, 251, 254, 255, 259, 261, 263, 267, 268, 269, 273, 276, 277, 278, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 292, 300, 301, 302, 304, 306, 307, 308, 310, 312, 314, 315, 341, 351

nigero-kordofaniană 121, 122, 123, 208, 209, 211, 212, 213, 347

nihali 122, 192, 206, 226

nilo-sahariană 62, 121, 122, 123, 167, 208, 209, 210, 211, 213, 216, 217, 238, 243, 273, 274, 281, 282, 287, 288, 304, 308, 342, 347, 351

nivel 25, 29, 34, 42, 64, 66, 67, 70, 79, 80, 87, 113, 231, ~ de limbă 29, 34, 35, 83, 113, ~ fonologic/fonetic 176, 192, 213, 220, 251, 252, 256, 260, ~ funcțional 75, ~ gramatical 79, 113, ~ istoric al limbii 29, 34, 83, ~ lexical 49, 71, 251, 256, 260, ~ morfologic 49, 79, 176, 213, 260, ~ sintactic 79, 91, 176, 213, 252, 256, ~ sociolingvistic 243, ~ transfrastic 100, ~ universal 25, 34, ~ul normei 29, 35, 69, ~ul sistemului 35, 37, 69, 70, 73, 74, ~ul structurilor 29, 74, 76, 80, 83, ~ul textului (discursului) 34, 79, 83, ~ul tipului 29, 35, 37, 64, 65, 66, 69, 73, 74, 75, 78, 85, ~urile tehnicii lingvistice 64, 69

nivkhe 119, 225

nootka (nuu-chah-nulth) 62, 288

normă 25, 26, 27, 28, 29, 32, 35, 36, 38, 56, 64, 66, 69, 70, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 126, 127, 231, 292, 357

norvegiană 145, 162, 260, 288, 329, ~ *bokmål* 288, 329, ~ *landsmål* 288, ~ *nynorsk* 288, 329, ~ *riksmål* 288, ~ suedeză 88, ~ veche 288, neo-~ 288

nostratic(ă) 119, 132, 160, familia ~ă 119, 125, 128, 132, 175, proto-~ 119, 124

nubiană 210, 211, 288, 334, ~ veche 288, egipteano-~ 209

număr (*categorie gramaticală*) 64, 65, 66, 68, 77, 78, 90, 101, 142, 155, 201, 204, 205, 210, 267, 293, 346

O

occidentală (*interlingue*) 288
occitană (*provensală, lenga d'oc, langue d'oc*) 42, 66, 69, 100, 112, 115, 147, 148, 154, 155, 160, 239, 249, 261, 262, 263, 289, 323, 328, 334, ~ *literară* 111
oclivă 137, 141, 148, 164, 178, 188, 192, 222, 295
ogură (*bolgară*) 182
oguz 181, 295
oirat-khalka 183
ojibwe 289, 334
olandeză v. *neerlandeză*
omotică 167, 171, 237, *proto-*~ 167
opozitie 34, 35, 42, 64, 66, 68, 71, 79, 80, 108, 142, 169, 188, 192, 218, 222, ~ *de aspect* 169, 299, ~ *de cantitate vocalică* 178, 192, ~ *de nazalitate* 192, ~ *de sonoritate* 141, 192, ~ *funcțională* 25, 64, 80, ~ *lenis/fortis* 178, ~ *semantică* 71, *sistem de -ii* 32
ordine 79, 92, 93, 105, 112, 195, 205, ~ *facultativă* 79, ~ *liberă* 241, 246, 253, 260, 282, 283, 293, 303, 304, 311, ~ *morfo-sintactică* 142, 195, ~ *obligatorie* 79, ~ *opozitivă* 79, ~ *a circumstanțialilor* 93, ~ *a constituenților majori* 78, 92, 195, 205, ~ *a cuvintelor* 53, 63, 77, 78, 78-79, 79, 80, 241, 246, 253, 260, 282, 283, 293, 303, 304, 311, ~ *a determinat-determinant* 70, ~ *a funcțiilor sintactice* 92
oromo (*afan oromo, galla*) 170, 171, 253, 289, 322
oriya 152, 290, 300, 325
oscă 154, 290, ~ *o-umbriană* 279, 290, 312
osetă 152, 290, 323, 330, 332

ostiacă (*khanty, xanti*) 179, 290, ~ *samoedă* 332, *samoed* ~ 180
OSV 92, 93, 250, 264, 277, 297, 313, 314
OVS 91, 92, 93, 244

P

Pacient 56, 94, 96, 285
pahari (v. și *dogri*) 152, 255, 288
palauană 196, 250, 290, 330
paleoantropologie 15
paleo-siberiană 119, 120, 181, 184, 225, 238, 251, 275, 315, 347
pali 111, 189, 290, 300
pama-nyungan 204, 255, 290, *ne-*~ 205, 291
pampangan (*kapampangan*) 197, 291
pangasinan 291
panjabi (*punjabi*) 152, 255, 291, 325, 330, 339
panromanic 84, 147
papiamento (*papiamentu, papiamen*) 227, 228, 229, 291, 305, 318, 319, 321
papua 97, 194, 195, 199, 200, 201, 202, 206, 207, 220, 291, 292, 298
parametru 52, 55, 56, 59, 84, 91, 99, ~ *abstract de variație* 92, ~ *tipologic* 52, 55, 56, 91, ~ *l gradului de sinteză* 59, ~ *l mărcii actanțiale* 56, ~ *l subiectului nul (pro-DROP)* 56, 92, ~ *tehnicii de sinteză* 59, ~ *l SVO* 56
parole 28, 64, 379
paștu (*afghană*) 152, 292, 317
pasiv 56, 205, *anti-*~ 56, 307
patrie primitivă 15, 141, 148, 161, 164, 167, 169, 179, 189, 194
pecenegă 181
pedi (*sepedi*) 292, 317
permian 179, 277, 278, 312
persană 135, 136, 137, 146, 240, 241, 242, 245, 255, 268, 274, 276, 291, 292, 306, 312, ~ *medie (parsik, partă, persană sasanidă)* 152, 292, 307, ~ *modernă (neopersană, dari, farsi)* 100, 152, 292, 297, 307, 317, 325,

340, ~ veche (ahemenidă) 136, 152, 241, 292, ~ zendă Avesta 137

pictogramă 238, 242

pidgin 13, 39, 111, 112, 113, 114, 115, 123, 200, 217, 226, 227, 228, 229, 246, 257, 259, 268, 280, 286, 309, 324, 330, 334, 337

pirahã 46, 225, 293, 299, mura~ 225

plurilingv 34, 42

pohnpei 293, 328

polabã 165, 249, 293

poligenezã 140, teoria ~ei 140

politicã 39, 41, 42, 46, 103, 104, 105, 107, 126, 165, 231, 252, 268, 271, 283, 340, ~ lingvisticã 13, 18, 41, 42, 43, 44, 107, 108, 126, 127, 247, 296, ~a limbajului 41, ~a limbii 13, 41, socio~ 103

polonezã (polonã) 146, 165, 293, 304, 331, 337, 344, 345

portughezã 18, 65, 79, 87, 104, 105, 112, 113, 114, 115, 145, 147, 148, 151, 154, 155, 194, 227, 228, 263, 270, 277, 280, 291, 294, 305, 308, 317, 318, 319, 320, 324, 327, 328, 331, 333, 334, 335, 336, 339, 344, 345, 346, ~ brazilianã 87, 294, ~ nouã 294, ~ veche 228, 294, creolã ~ 113, 114, 115, 227, 291, 294, 320, 324, 335, 336, galaico~ 263, indo~ 227, iudeo~ 294, spaniolo~ 227

post-pozitie 98, 155, 176, 178, 206, 237, 238, 295

postpunere 71, 118

pragmaticã 25, 26, context pragmatic 195, registru (stil) discursiv-pragmatic 195

pre-pozitie 155, 176, 192, 245, 249, 273, 282

prepozitie 58, 59, 68, 88, 90, 98, 143, 178

producere lingvisticã 32, 64, 65, 192

propozitie 59, 64, 67, 79, 90, 96, 98, 101, 155, 174, 178, 201, 205, 291, 293, 305, cuvînt~ 90, 311, parte de ~ 90, sintaxã a ~ei 118

proto-bulgarã 182

proto-sapiens 121

prusianã veche 164, 295

Q

quashqai (kaşkai, kashgai) 295

quechua 93, 109, 115, 220, 221, 222, 223, 241, 242, 295, 318, 319, 320, 322, 331, ~ de nord (quichua) 116, 322

quenya 233, 295

quiché (kiche) 92, 275, 295, 323

R

rajasthani 152, 295

rapanui 196, 198, 295, 320

rãdãcinã 17, 77, 89, 109, 120, 136, 138, 139, 141, 142, 160, 168, 178, 179, 181, 189, 195, 222, 250, 264, ~ lexicalã 59, 121, ~ triconsonanticã 168, 243, reduplicarea ~ii 59, 195

reduplicare 189, 195, 204, 250, 284, 288, 296, ~ morfologicã 286, ~a complementului 117, ~a rãdãcinii 59, 195

registru 88, 195, ~ (stil) discursiv-pragmatic 195, ~ stilistic 195, 309, ~ vocalic 192

remã 76, 77, 92

retoromanã 107, 147, 154, 155, 262, 296, 297, 322, 326

romani (rromani, țigãneascã) 116, 117, 146, 152, 296, 334, 337, ~ ibericã 116, anglo~ 116, calõ 116, lomavren 116

Romãnia 117, 128, 154, noua ~ 154

romanic(ã) 17, 18, 19, 26, 38, 50, 55, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 80, 82, 84, 85, 87, 90, 92, 98, 100, 101, 103, 105, 113, 115, 117, 118, 125, 126, 127, 131, 132, 141, 142, 145, 147, 150, 151, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 226, 228, 229, 239, 244, 249, 251, 252, 253, 258, 261, 262, 263, 270, 271, 272, 280, 286, 289, 290, 294, 296, 297, 300, 301,

- 305, 313, 339, 340, 346, 351, 355, 358
- romanistică** 18, 19, 154, 160
- română** 107, 147, 296, 297, 322
- română** 19, 21, 29, 30, 55, 65, 79, 88, 90, 91, 98, 101, 102, 108, 111, 113, 117, 118, 129, 131, 132, 142, 143, 145, 147, 148, 149, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 194, 202, 203, 239, 247, 253, 297, 303, 310, 328, 331, 333, 337, 345, 348, 355, 356, 357, ~ modernă 298, ~ vorbită 68, ~a actuală 68, balcanismul limbii ~e 118, dialectele limbii ~ 117, 282, 297-298, dublare clitică în ~ 91, proto~ 297, sistemul limbii ~e 66, substratul limbii ~e 149, 253, 310, tipologia limbii ~e 101, 298
- rotokas** 201, 293, 298
- rusă** 18, 86, 97, 98, 108, 109, 116, 143, 146, 165, 166, 225, 231, 245, 270, 298, 299, 311, 317, 318, 319, 320, 321, 324, 325, 326, 328, 329, 330, 332, 335, 336, 337, 339, 344, 346, ~ modernă 299, ~ veche 299, velikorusă 165
- rusină** 311, 334, 337, ~ panoniană 333
- ryukyu** 178, 184, 326
- S**
- sabir** 112, 114, 115, pseudo~ 112
- samoană** 196, 198, 299, 309, 333
- samoedă** 89, 179, 180, 225, 256, 287, 301, ~ ostiacă 180, ~ tavgî 180 ostiacă ~ 332, proto~ 176, 178
- sandawe** 16, 209, 215, 216, 225, 267, 299
- sango** 212, 227, 300, 320
- sanscrită** 42, 49, 57, 58, 62, 90, 109, 110, 111, 135, 136, 137, 142, 146, 150, 152, 174, 189, 241, 243, 244, 290, 300, 308, 312, 325, ~ clasică 109, 300, ~ vedică 281, 300, 312
- santali** 192, 300, 325
- sardă** 105, 147, 154, 155, 228, 300, 301, 326
- satem** 120, 153, 164, 241, 310
- schimbare lingvistică** 32, 35, 36, 38, 49, 64, 65, 69, 70, 137, 147, 355
- scită** 135, ~o-celtică 136
- scitică** 136
- scots** (scots leid) 301
- scoțiană** (gaidhlig) 146, 161, 258, 301, 331, 333, ~ de Ulster 326
- scriere** 13, 18, 19, 21, 43, 46, 148, 168, 174, 237-315 *passim*, ~ abugida 239, 243, 244, ~ *alfabeto unificado* 241, ~ alfasilabară 239, 243, 245, 246, 267, 274, 275, 283, 285, 286, 290, 307, 308, 309, ~ aljamia 286, ~ arabă 168, 237, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 254, 267, 270, 273, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 283, 286, 288, 292, 295, 296, 302, 303, 304, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 314, ~ arabă abjad 239, ~ arabă Ajami 274, ~ arabă jawi 283, ~ arabă khojas 278, ~ arabă magrebiană 263, ~ arabo-persană 255, ~ arameică 255, 292, ~ arameică pătrată 240, ~ argyrokastron 238, ~ armeană 153, 241, ~ asameză 241, 246, ~ avestică 241, ~ aztecă (nahua) 242, ~ balineză 243, ~ batak 244, ~ baybayin (alibata) 270, 313, ~ bengali 245, 285, 300, ~ birmană 246, 274, 286, 290, ~ brahmi 243, 245, 274, 283, 286, 290, 300, 303, 308, 309, ~ buthakukye 238, ~ cherokee 250, ~ chineză 251, ~ chirilică 164, 237, 238, 239, 241, 242, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 255, 256, 259, 260, 264, 266, 269, 270, 272, 273, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 282, 284, 286, 287, 290, 292, 296, 298, 299, 301, 303, 306, 307, 308, 310, 311, 312, 315, ~ coptă 252, 260, 266, 288, ~ coreeană 252, ~ cree 252, ~ cuneiformă 148, 169, 238, 241, 243, 256, 268, 281, 292, 306, ~ de tip mixt 292, ~ cuneiformă elamită 256, ~ cuneiformă

sumero-akkadiană 243, 256, ~ dactilologică 280, ~ deodhai 246, ~ devanagari 242, 243, 245, 246, 248, 250, 255, 266, 267, 268, 274, 278, 282, 284, 285, 288, 290, 291, 295, 300, 303, ~ drantha 303, ~ ebraică 240, 255, 260, 269, 272, ~ elbasan 238, ~ etiopiană (geeză) 237, 239, 253, 289, 302, 309, ~ etruscă 259, 260, 263, 279, 290, 312, 313, ~ feniciană 153, 239, 255, 260, 266, ~ georgiană 237, 264, ~ glagolitică 164, 247, 248, 266, 303, ~ glifică 242, ~ gondi 266, ~ gotică 260, 264, 266, 280, 281, ~ grantha 174, 283, 307, ~ greacă 164, 238, 241, 264, 272, 279, 282, 296, 310, ~ gujarati 267, 278, ~ gupta 241, ~ gurmukhi 291, ~ han 249, 251, 252, ~ hangul 252, ~ hieroglifică 148, 170, 251, 256, 281, 285, 295, ~ hiragana 272, ~ iberică 269, ~ ideofonografică 295, ~ ideografică 252, 272, 295, ~ inuktitut 252, 259, 271, ~ javaneză 273, 282, ~ kaithi 242, 245, 282, ~ kanji 272, ~ kannada 274, 278, 310, ~ katakana 238, 272, 290, ~ kawi 270, 274, ~ khmer (cambodgiană) 275, 290, ~ khowar 276, ~ kiranti 277, ~ kikakui 285, ~ kpelle 278, ~ laotiană 279, 290, ~ latină 153, 237-239, 241-255, 257, 259-315, ~ latină „Africa” 243, 269, 274, 276, 285, ~ latină hawar 278, ~ latină yañalif 308, 311, ~ lidiană 280, ~ linear B 153, ~ luvită 281, ~ mahajani 285, ~ malayalam 283, ~ manchu 283, 310, ~ mandombé 276, 277, 280, ~ meitei mayek 285, ~ modi 284, ~ mon 274, 286, ~ mongolică 183, ~ nagari 245, ~ n’ko 243, 254, 284, ~ nubiană 288, ~ oriya 290, 300, ~ oscă 290, ~ pagspa 286, ~ pahlevi 241, ~ pallava 275, ~ paštu 292, ~ „pătrată” 240, 286, ~ pegon 306, ~ persană 241, 242, 245, 276, 292, ~ persano-arabă 242, 268,

274, 278, 291, 292, 307, 312, ~ pictografică 253, 315, ~ pinyin 251, ~ primitivă 148, ~ proto-maya 285, ~ prou 241, ~ qaliujaqpait 315, ~ quillca 295, ~ quipu 241, 295, ~ rongo-rongo 295, ~ runică 162, 251, 257, 262, 264, 266, 306, ~ runică nouă 288, ~ santali (ol cemet) 300, ~ sarati 295, ~ semi-silabarică 269, 291, ~ shahmukhi 291, ~ silabarică 268, ~ sindhi 278, 303, ~ singhaleză 290, 303, ~ siriacă 241, ~ siriacă abjad 240, ~ sogdiană 312, ~ sorabe 283, ~ sorania 278, ~ sud-arabică 265, ~ sumeriană 238, 241, ~ sundaneză 306, ~ şaradă 274, ~ tagalog 260, 307, ~ takri 274, ~ tamil 174, 243, 307, ~ tangută 307, ~ telugu 266, 308, ~ tengwar 295, ~ thai 290, 308, ~ thâna 254, ~ tibetană 255, 278, 308, ~ tiffinagh (libico-berberă) 170, 245, 273, 310, ~ toharică 309, ~ tulu 310, ~ uchen 255, ~ uigură 183, 286, ~ uigură cursivă 312, ~ umbriană 312, ~ usmaniană 304, ~ venetă 313, ~ vietnameză (quoc ngu) 313, ~ xibe 314, ~ zhuang 315

selkup 180, 301, 332

semantică 58, 63, 71, 76, 95, 98, 100, 109, 112, 118, 128, 131, 149, 158, 189, 198, 201, 212, 238, 255, 258, 355, 357, 362, ~ cognitivă 98, 133, categoric ~ 99, clasă ~ 187, funcție ~ 75, opoziție ~ 71, structurare ~ 74, 75, 76

semanticitate 33, 47, 99, 126, 127, 356
semitică 62, 97, 104, 116, 139, 141, 167, 168, 169, 170, 172, 173, 214, 238, 239, 240, 241, 243, 255, 260, 265, 283, 285, 288, 309, 339, 345, proto-~ 167, 169, rădăcină ~ 17

semito-hamitică (hamito-semitică, afro-asiatică v.) 166, 167, 168, 173, 214, 240, 347

- semnificant** 89, 99, 140, linearitatea ~ului 86
- semnificație** 12, 28, 33, 34, 47, 99, 127, 168, 356, hermeneutică a ~ei 99
- sens** 28, 29, 33, 34, 35, 54, 67, 70, 75, 77, 78, 87, 96, 99, 106, 178, 187, 249, ~ cauzal 30, ~ literal 73, ~ tipologic 78, 93, ~ unic 59, hermeneutică a ~ului 99, 101, 126, 355, 356
- senufo** 212, 301, 320, 327
- serer** 212, 302, 323
- sesotho** 302, 317, 327
- sesothosa Leboa** (sotho de nord) 292, 302, 317
- shikomor** (comoriană) 302, 321
- shona** (chishona) 302, 338
- shuar** 302, 322
- siberiană, paleo~ 119, 120, 181, 184, 225, 238, 251, 275, 315, 347, turco~ 220, 255, 269, 311, uralo~ 225
- sidamo** 170, 171, 253, 302, 322
- silabă** 86, 87, 179, 201, 204, 222, 232, 250, 275, 285, ~ accentuată 86, ~ deschisă 86, 213, 267, ~ închisă 86, ~ neaccentuată 87
- silabic** 150, 201, 238, 250, 251, 252, 259, 266, 271, 303, 314, limbă ~ă 86, 87, 242, 249, 254, 261, 271, 272, 289, 296, 297, 300, 303, 305, 313, mono~ 59, 189, 190, 247, 251, 313
- simbolism** 60, 61, 62
- sincronic** 33, 35, 36, 37, 57, 59, 70, 75, 82
- sincronie** 26, 27, 29, 35, 36, 38, 57, 66, 67, 69, 70, 76, 127, 355
- sindhi** 152, 278, 303, 325, 330
- sinfazic** 29, 34, 35
- singaleză** (sinhala) 152, 254, 290, 303, 327, 334
- sinstratic** 29, 34, 35
- sintaxă** 51, 64, 95, 96, 101, 113, 115, 118, 125, 171, 191, 205, 238, 242, 272, 277, ~ ergativă 95, 128, ~ funcțională 128, ~ romanică 85, 118, 131, 158, ~a propoziției 118, morfo~ 75, 114, 166, teoria ~ei 125, 354
- sintetism** 52, 68, 101, poli~ 251
- sintopic** 29, 34, 35, 105
- sistem** 12, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 34-38, 41, 56, 63, 64-85 *passim*, 104, 111, 112, 126, 127, 171, 195, 203, 204, 230, ~ cazual 91, 141, 178, 204, 210, 247, 306, 357, ~ consonantic 168, 177, 192, 224, ~ de opoziții funcționale 25, 64, ~ derivațional 165, 178, 203, 212, 264, ~ de scriere 19, 21, 202, 237-315 *passim*, ~ fonetic/fonologic 116, 181, 195, 204, 291, 311, 314, ~ funcțional 25, 29, 35, 64, 79, ~ pancronic 57, ~ pronominal 205, 293, ~ tonal 88, 177, 243, ~ verbal 126, 137, 157, 205, 212, 299, ~ vocalic 168, 178, 192, model ~ic 13
- sistemfrater** 232
- sîrbă** (sîrbo-croată) 104, 165, 303, 327, 333, ~ lusaciană 165, 304
- sîrbo-croată** 88, 104, 117, 146, 165, 246, 253, 254, 282, 298, 303, 304, 319, 321, 327, 329, 334
- slavă** 50, 55, 66, 68, 70, 71, 77, 93, 96, 97, 104, 117, 120, 125, 132, 135, 136, 146, 153, 157, 164, 165, 166, 217, 239, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 253, 269, 282, 293, 298, 303, 304, 339, 346, ~ arhaică 304, ~ comună 90, 164, 232, 248, 249, 303, ~ macedoneană 303, ~ meridională 165, 246, 247, 253, 282, 303, 304, ~ modernă 142, ~ occidentală 165, 249, 250, 293, 303, 304, ~ orientală 165, 245, 299, 311, 312, ~ pome-raniană 249, ~ veche (paleoslavă) 137, 142, 143, 144, 164, 166, 247, 248, 297, 303, balto~ 164, 299, 311, balto~-germană 138, inter~ 232, proto~ 295
- slavă/slavonă bisericească** 111, 247, 346

- slavonă** 164, 166, 248, 303, ~ românească 166, 248, 303
- slovacă** 87, 146, 165, 303, 333, 334, 337, 345, ceho-slovacă 165
- slovenă** 146, 165, 304, 318, 334, 345, ~ nordică 165
- slovină** 249, ~ nordică 165
- slovianski** (interslava) 232
- societate** 12, ~ matriarhală 15, 141, ~ matrifocală 141, ~ patrifocală 141, limbă și ~ 17, 39, 114,
- sociolingvistic(ă)** 17, 21, 35, 103, 106, 114, 129, 134, 229, 358, 362, comunitate ~ 109, 112, clasificare ~ 12, 17, 21, 39, 103, 105, 114, criteriu ~ 103, 104, nivel ~ 243, statut ~ 237, tipologie ~ 106, 131, varietate ~ 228, 273
- solresol** 232
- somali** (somalză) 169, 170, 171, 253, 304, 322, 334
- songhai** 210, 211, 304, 327, 329
- soninke** 212, 304, 327, 328
- sorabă** (sîrbă lusaciană, vendă) 165, 304, 323
- SOV** 72, 84, 92, 93, 174, 176, 187, 188, 192, 206, 210, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 255, 264, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 295, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315
- spaniolă** (castiliană) 18, 19, 21, 38, 47, 73, 76, 79, 93, 97, 98, 99, 104, 105, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 126, 127, 145, 147, 148, 151, 154, 155, 222, 227, 228, 231, 239, 244, 250, 263, 270, 272, 280, 289, 291, 295, 305, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 337, 339, 344, 345, 346, 355, 356, ~ arhaică 305, ~ clasică 305, ~ colocvială din Gibraltar (llanito) 323, ~ medievală 272, ~ primitivă 305, castiliană veche 272, creolă ~ 114, 227, 228, 250, 291, 305, 324, iudeo~ (ladino, judesmo/djudezmo) 115, 117, 149, 269, 272, 305, 326
- spiranta velară X** 120
- Sprachbund** 116, 117
- standardizare** 114
- stil** 29, ~ de limbă 29, 34, 35, 38, ~ discursiv-pragmatic 195
- stilistic** 195, registru ~ 195, 309
- stilistică** 26, 34, 79, 205, ~a limbii 35, 258, ~a respectului 243
- structuralism** 25, 29, 32, post~ 25
- structuralist(ă)**, lingvistică ~ 25, școală ~ 25, 29
- structură** 21, 26, 29, 35, 36, 45, 50, 57, 59, 63, 64, 71, 75, 76, 79, 80, 87, 93, 96, 106, 113, 114, 124, 129, 132, 133, 136, 158, 172, 185, 186, 196, 200, 204, 210, 227, 229, 231, 270, 288, 292, 353, 357, 362, ~ actanțială 93, 94, 96, ~ acuzativă 96, ~ aglutinantă 174, 251, ~ analitică 68, ~ centrifugă (descendentă) 96, ~ centripetă (ascendentă) 96, ~ deschisă 82, ~ de suprafață 76, ~ dialectală 19, ~ ergativă 94, 96, ~ filogenetică 220, ~ fonologică 19, 216, 275, ~ genealogică 121, ~ gramaticală 19, 49, 58, 76, 106, 112, 115, 116, 164, 215, 222, 264, 290, ~ incorporantă 251, ~ internă 36, ~ lexicală 19, ~ mixtă 112, ~ morfologică 116, 246, ~ morică 87, ~ narativă 100, ~ opozitivă 36, ~ recursivă 293, ~ semantică 76, ~ silabică 150, 201, ~ sintactică 37, 125, 163, 184, 187, 354, ~ sintagmatică 98, ~ sintetică 68, 114, ~a cuvîntului 51, 71,
- subiect** 56, 90, 92, 94, 95, 96, 118, 139, 141, 142, 155, 176, 195, 196, 201, 205, 243, ~ nul (pro-DROP) 56, 92, categoria ~ului 56, dimensiunea ~-obiect 40, dimensiunea ~-~ 40,

inversiunea ~ului 55, neexprimarea ~ului 55
subsahariană 116, 207, 209, 217
suedeză 87, 104, 145, 162, 306, 323, 334, 345, ~ veche 306, norvegiană ~ 88
sukuma (kisukuma) 306
sumeriană 97, 109, 119, 224, 226, 238, 241, 248, 264, 268, 306
sunda (sundaneză) 196, 197, 306, 325
SVO 56, 72, 79, 84, 92, 93, 168, 187, 188, 189, 190, 192, 195, 213, 232, 238, 239, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 257, 259, 260, 261, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 293, 294, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 311, 313, 314, 315
swahili (kiswahili) 88, 89, 92, 115, 226, 227, 302, 306, 319, 321, 326, 335, 337, 347, cutchi~ 227
swazi (swati, siSwati) 306, 317, 335

Ș

scoală lingvistică 25, ~ generativ-transformațională 25, ~ glossematică 25, ~ integralistă 16, 25, 71, 72, ~ pragmatică 25, ~ structuralistă 25, 29, ~a americană de lingvistică a limbilor 175, 214, ~a de lingvistica textului 100, ~a franceză de analiză a discursului 100, ~a lingvistică de la Praga 76, ~a românească de romanistică 18-19

T

tabar (mandara) 306
tabasaran 306, 321, 332
tadjikă 292, 307, 335, 337
tagalog 87, 197, 260, 307, 322
tahitiană 196, 198, 284, 307, 331
tai-kadai 88, 187, 189, 190, 191, 192, 279, 308, 315, 342, 352

tamazight tarifit (rifain) 245
tamil (tamul) 174, 175, 228, 243, 274, 283, 303, 307, 325, 333, 334, 340
tammari (ditammari) 307
tangută 307
tasmaniană 97, 199, 202, 207
taxinomie 12, 57, 98, arbore taxinomic 230
tătară 177, 181, 308, 332, 335, 337, ~ din Crimeea 181, 308, 337, ~ kiptchak 308, turco~ 138
tehnică 30, 31, 35, 36, 37, 61, 62, 64, 65, ~ deschisă 35, ~ de sinteză 59, ~ idiomatice 36, 37, 61, 62, ~ istorică 30, 32, 34, 66, ~ liberă 29, ~ lingvistică 37, 64, ~ morfematică 59, ~ productivă 35, ~ realizată 27, 64, ~ virtuală 27, 64, categoric ~ 64, cunoaștere ~ 31, 34, unitate ~ 64, 73
telugu 174, 175, 266, 308, 325, 339
tematizare 56
temă 68, 76, 77, 92, 178
teorie 15, 16, 17, 20, 26, 83, 93, 119, 131, 138, 139, 140, 184, 196, 218, 353, 358, 359, 360, ~ lingvistică 26, 76, 127, 355, 363, ~ semantică 362, ~ tipologică 85, ~a cazurilor 306-307, ~a iafetică 138, ~a învățării 354, ~a Kurgan, ~a limbajului 25, 31, 38, 126, 127, 354, 355, ~a limbii 20, 29, 38, 52, 90, 127, 226, 335, 357, ~a monogenezei – *Out of Africa (recent single-origin hypothesis)* 16, 140, ~a negro-egipteană 209, ~a poligenezei (policentrică) 16, 140, ~a proto-boreală 120, ~a sintaxei 125, 354
teso (ateso) 211, 308, 337
tetela (otetela) 308
tetum 198, 308, 336
text 19, 28, 34, 36, 38, 40, 43, 63, 67, 79, 100, 101, 148, 153, 161, 169, 174, 233, 240, 244, 248, 249, 250, 252, 254, 256, 259, 262, 263, 265, 266, 268, 270, 272, 274, 282, 283, 290, 293, 294, 296, 298, 299, 300, 301, 303, 304, analiză pe ~ 72,

- hiper~ 230, lingvistica ~ului 21, 25, 26, 28, 99, 100, 101, 126, 127, 355, 356, nivelul ~ului 34, 79, 83, sensul ~ului 187
- thai** (thailandeză) 88, 92, 189, 190, 195, 290, 308, 327, 335
- tibetană** (bodskad) 88, 95, 187, 188, 244, 255, 278, 308, 320, 335, ~ clasică 61, 111, ~ modernă 61
- tibeto-birmană** 187, 188, 190, 205, 206, 246, 255, 274, 277, 278, 279, 285, 288, 307, 308, 314
- ticuna** 221, 309
- tigre** 169, 170, 309, 322
- tigrinya** 170, 265, 309, 322
- tik** 121, 140
- tip** 26, 27, 28, 29, 36, 50, 55, 56, 57, 59, 63, 64-85 *passim*, 90, 101, 114, 126, 127, 139, 187, ~ absolutiv-ergativ 94, ~ acuzativ 56, 94, 95, ~ aglutinant 50, 55, 58, 59, 139, 176, 310, ~ analitic 55, 90, 239, ~ centum 120, ~ conceptual 59-62, ~ de construcție 52, ~ de funcții 64, 80, ~ de procedee, ~ derivativ 101, ~ ergativ 56, 95, ~ flexionar 42, 55, 59, 89, 90, 257, 258, 292, ~ fuzional, ~ incorporant 49, 58, ~ izolant 58, 59, 90, 195, 238, ~ lingvistic 26, 32, 35, 36, 37, 43, 49, 51, 55, 56, 101, 126, 155, 298, ~ lingvistic integralist 64-85 *passim*, ~ lingvistic pur 56, ~ lingvistic balcanic 101, ~ lingvistic romanic 64-85 *passim*, 101, 155, ~ morfologic 51, 52, 59, 63, ~ polisintetic 90, ~ pro-DROP 55, ~ satem 120, 164, 310, ~ sintactic 55, ~ sintetic 55, 63, 90, 257, 258, ~ structural 55, 94, ~ textual 100
- tipologie** 20, 26, 32, 49, 50, 51, 52, 55-63 *passim*, 64-85 *passim*, 93, 94, 95, 99, 100, 127, 128, 215, 360, ~ comparată 198, ~ comparativ-istorică 49, ~ contrastivă 57, 128, ~ diacronică 52, ~ discursivă 99, 100, ~ fonologică 63, 176, ~ humboldtiană 32, ~ indo-europeană 241, ~ integrală 64-85 *passim*, 101, ~ lingvistică 32, 50, 51, 52, 55-63 *passim*, 70, 76, 77, 91, 92, 124, 134, ~ morfologică 176, ~ morfo-sintactică 72, 74, 75, ~ morfo-sintactică globală 72, 73, 74, ~ morfo-sintactică parțială 72, 73, ~ morică (moraică) 272, ~ ritmică 86, 87, 279, ~ romanică 50, 65, 66, 125, 157, ~ sintactică 63, 92, 168, 176, ~ sociolingvistică 106, 131, ~ textuală 71, 72, 73, 74, 75, 83, 133, ~ topică 93, 155, ~ tradițională 20, 72, 77, 80
- toharică** 148, 309, ~ A 148, 309, ~ B 148, 309, proto~ 144
- tokelau** 309, 336
- toki pona** 231, 232
- tok pisin** 200, 227, 268, 309, 330
- ton** 86, 87-88, 130, 141, 172, 174, 177, 189, 190, 195, 200, 204, 209, 210, 212, 215, 243, 246, 247, ~ ascendent 202, ~ descendent 202
- tonal** 87-88, 130, 141, 167, 177, 187, 190, 192, 201, 209, 210, 211, 212, 243, a~ 187, unitate ~ă 87
- tongană** (tonga) 196, 198, 309, 336, 338
- topică** 71, 78, 89, 91, 92, 93, 98, 141, 142, 174, 187, 188, 189, 190, 192, 195, 197, 201, 205, 232, 238-315 *passim*, ~ fixă, ~a actanților 92, ~a adjectivului 71, ~a constituenților majori 93, ~a determinat-determinant 70, 71, ~a funcțiilor sintactice 91-92, 92, tipologie ~ 93, 155
- tracă, traco-frigiană 148, 149, 309, traco-iliră, traco-iliro-frigiană 149
- transcriere** 21, 238, 239, 243, 245, 247, 253, 254, 255, 259, 267, 268, 270, 275, 277, 280, 285, 287, 288, 295, 296, 298, 299, 300, 301, 308, 311, 314, 315, ~ fonetică 18, 251
- transliterare** 21, 152, 290
- trans-Noua Guinee** 39, 200, 201, 292, 341, 351

trihotomie 27, ~a plan universal-plan istoric-plan individual 25, ~a sistem-normă-vorbire 25, 28, ~a tip-sistem-normă 28

triliteralitate 168

tshiluba/ciluba (luba-kasai) 310, 321

tsonga (xitsonga) 310, 317, 328, 335, 338

tswana (seTswana) 310, 317, 319, 329, 338

tuaregă (tamasheq) 169, 170, 245, 310, 327, 329

tulu 174, 175, 310

tungusă 177, 178, 180, 182, 183, 186, 225, 283, 310, 314, ~o-manciuriene 89, 183, grupul tungus 183, proto~ 176, 177

turcă 61, 86, 87, 88, 89, 93, 112, 115, 117, 177, 181, 242, 272, 281, 298, 308, 310, 320, 327, 336, 340, ~veche (otomană) 181, ~o-tătărară 138

turcic(ă) 50, 89, 148, 178, 179, 180, 181, 182, 220, 225, 238, 239, 241, 242, 244, 247, 251, 252, 253, 255, 264, 269, 274, 275, 277, 295, 308, 310, 311, 312, proto~ 176, 177

turkmenă 177, 181, 311, 325, 336, ~siriană 334

tuvaluană 198, 309, 311, 336

tuvină 311, 332, 336

U

ubîcă 224, 311

ucraineană 146, 165, 303, 311, 328, 332, 337

udmurtă (votiak) 178, 179, 277, 312, 332, 337

ugric 120, 177, 179, 283, 290

ugro-finică/fino-ugrică 50, 89, 94, 138, 139, 179, 225, 259, 260, 261, 274, 277, 279, 281, 283, 284, 290, 312, 313, proto-fino-ugrică 176

uigură 182, 242, 251, 312, 320

umbriană/umbrică 154, 290, 312, osco~ 279, 290, 312

umbundu 312, 317

unitate 29, 34, 53, 54, 64, 70, 72, 73, 82, 105, 110, 120, 147, 163, 164, 204, 291, 296, 298, ~ a formei 54, ~ funcțională 64, 75, ~ simfazăică (stil de limbă) 34, ~ sinstratică (nivel de limbă) 34, ~ sintopică (dialect) 34, ~ taxonomică 11, ~ tehnică 64, 73, ~ tipologică 204

uniune lingvistică 116, ~ balcanică 117

universalie/universalii 14, 20, 33, 49, 51, 53, 57, 67, 76, 99, 127, 129, 356

uralică 119, 120, 121, 122, 141, 175, 176, 177, 178, 179, 184, 185, 186, 259, 260, 274, 278, 279, 281, 283, 284, 286, 287, 290, 313, 342, 351, 362, proto~ 175, 176

uralo-altaică 87, 89, 97, 117, 120, 138, 139, 141, 175, 176, 177, 179, 180, 184, 186, 255, 259, 264, 286, 295, 310, 314, 315, 339, 340, 342, 347

uralo-yukaghiră 122, 123, 178, 180, 225, 315

urdu (v. și *hindi-urdu*) 153, 248, 268, 308, 312, 325, 329, 330, 340, 346

urum 182

uto-aztecă 221, 242, 268, 351

uzbekă 182, 312, 326, 335, 336, 337

V

V₂92

vandală 162

variație 156, 293, ~ alofonică 293, ~ de înălțime 87, ~ formală 89, ~ socială 26, ~ spațială 26, ~ stilistică 26, parametri abstracți de ~ 92

varietate 13, 14, 29, 35, 36, 45, 74, 92, 107, 111, 114, 115, 153, 170, 190, 228, 245, 246, 256, 274, 284, 287, 301, 303, 305, ~ diafazăică (stilistică) 34, 228, ~ diastratică (socioculturală) 34, 258, ~ diatopică (în spațiu) 34, 258, 304, ~ regională 106, 111, 190, 253, ~ sociolingvistică 228, 273

vedică 77, 152, 241, 312, imn ~ 151, sanscrită ~ 281, 300

velikorusă 165

vendă (tshivenda) 312, 317, 338

venetă 154, 313

vepsă 178, 179, 313, 326, 332

verb(al) 42, 50, 63, 64, 65, 67, 68, 79, 81, 84, 90, 91, 94, 98, 99, 113, 115, 124, 136, 142, 149, 150, 154, 155, 157, 158, 161, 165, 166, 172, 174, 176, 178, 189, 195, 196, 197, 198, 201, 204, 205, 213, 216, 222, 231, 242, 243, 247, 250, 276, 299, 304, ~ auxiliar 88, 90, 118, 205, 210, 212, ~ intransitiv 94, 95, 139, 141, ~ modal 84, ~ tranzitiv 94, 95, 96, 139, 141, cadraj ~ 98, categoric gramaticală ~ă 63, flexiune ~ă 55, 68, 92, 93, 174, formă ~ă perifrastică 79, morfologia ~ului 118, 158, 166, 195, 201, 248, prefixare ~ă 83, sistem ~ romanic 26, 64, 126, 157, sufix post~ 187

vietnameză 77, 88, 92, 190, 192, 193, 313, 327, 337, 340

viitor 117, 118, 242

vitalitate 114, 342, ~a limbii 42, 43, 44, 114, 342, grad de ~ 342

vocală 86, 87, 174, 178, 192, 195, 201, 213, 215, 220, 238, 275, 293, 295, 298, 309, 311, 314, ~ deschisă 222, ~ închisă 222, ~ lungă 87, 88, ~ nazală 141, ~ scurtă 87

volapük 232, 313

vorbire 25, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 54, 56, 64, 66, 79, 86, 89, 124, 127, 140, 227, 251, 275, 302, 309, ~ indirectă 100, 101, ~ locală 114, ~ în general 28, 34, 79, 99, ~ populară 258, act de ~ 30, lingvistica ~ii 30, 34, 41, 99, parte de ~ 166,

205, 291, relația limbă~ 32, 51, 124, tehnică istorică a ~ii 30, 34, tehnică liberă a ~ii 27

VOS 92, 93, 197, 260, 265, 276, 283, 285, 289, 290

VSO 92, 93, 168, 195, 197, 239, 240, 242, 244, 245, 247, 249, 250, 252, 255, 256, 260, 263, 267, 269, 271, 272, 273, 282, 284, 285, 287, 289, 291, 296, 305, 307, 308, 309, 310, 311, 313

W

wallonă 313

warao 93, 225, 337

waray 313

wolof 88, 207, 208, 212, 214, 228, 314, 323, 328, 333

X

xavante 314

xhosa (isiXhosa) 209, 215, 247, 314, 317, 338

xibe (sibe) 184, 314

Y

yakuba (dan, gio) 212, 314, 320

yao (chiyao) 314, 327

yi 314

yoruba 92, 212, 228, 315, 318, 329

yukaghiră 119, 122, 123, 178, 180, 225, 315, 332

yupic 90, 219, 315, 334

Z

zendă 137, ~ Avesta 137

zhuang 189, 315, 320

zulu (isizulu) 116, 209, 226, 247, 287, 315, 317, 335